

***Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kozma Lajos Faipari és
Kreatív Technikum Szakmai programja***

Hatályos: 2026. szeptember 1-től

Készítette:

Huszár Márton Zoltán
igazgató

Elkészítés dátuma: 2026.augusztus 31.

Ellenjegyezte:

Borsody Kinga
kancellár

Jóváhagyta:

Elek Csaba
főigazgató

Jóváhagyás dátuma:

Tartalom

1.	Bevezetés	3
1.1.	Küldetésnyilatkozat	3
1.2.	Jövőkép	4
2.	Nevelési program	5
2.1.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei	5
2.2.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai értékei	6
2.3.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai céljai	6
2.4.	A szakmai képzés alapcéljai - faipari technikus, asztalos, dekorátor, grafikus	8
2.5.	A nevelési és képzési célkitűzéseink summázata	8
2.6.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai feladatai	9
2.7.	Egységesség és differenciálás	10
2.8.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai eszközei	11
2.9.	A személyi feltételek	11
2.10.	A tárgyi feltételek	11
2.11.	A szakmai oktatás minőségének és hatékonyságának javítását célzó módszerek	12
2.12.	Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai eljárásai	12
2.13.	Az oktatók helyi, intézményi feladatai	12
2.14.	Az oktatók intézményi feladatai	12
2.15.	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata	14
2.16.	Az osztályfőnök feladata	14
2.17.	A diákönkormányzat segítése	15
2.18.	Felmérések	15
2.19.	Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység	15
2.20.	Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendők	16
2.21.	Szülőkkel való kapcsolattartás, panaszkezelés	16
2.22.	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
2.23.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	19
2.24.	Az iskolai étkeztetés	22
2.25.	Az iskolai büfé	23
2.26.	Az egészségfejlesztés tanórai területei	23
2.27.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenysége	26
2.28.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	27
2.29.	Az SNI-s tanulókkal kapcsolatos feladatok	28
2.30.	Tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggondozás	28
2.31.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái Az intézmény partnerei	30
2.32.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	33
2.33.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	34
2.34.	A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai	35
2.35.	Az írásbeli vizsga szabályai	37
2.36.	A szóbeli vizsga szabályai	38
2.37.	A gyakorlati vizsga szabályai	39
2.38.	A vizsgatantárgyak követelményrendszere	40
2.39.	Alkalmassági vizsga	41
3.	Oktatási Program (helyi tanterv)	44
3.1.	A szabadon felhasználható órakeretek	45

SZAKMAI PROGRAM

3.2.	A kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékanak felhasználása	45
3.3.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	45
3.4.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	45
3.5.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei (figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét)	46
3.6.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	47
3.7.	A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	50
3.8.	Az érettségi vizsgával kapcsolatos tudnivalók kötelező érettségi vizsgatárgyaink:	51
3.9.	Az írásbeli dolgozatok javítási rendje	54
3.10.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok	55
3.11.	A tanuló jutalmazásával összefüggő feladatok	56
3.12.	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.	56
3.13.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek környezetvédelmi nevelési program	57
3.14.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	60
3.15.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek A kulcskompetenciák fejlesztése	61
3.16.	Az intézmény által alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.	62
3.17.	A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	63
3.18.	Mesterséges intelligencia használati szabályzata	64
4.	Képzési program	67
4.1.	Az intézmény szakképzési szerkezete	67
4.2.	A szakképzés tartalma, óratervek	68
4.3.	Előzetes tanulmányok beszámíthatósága	68
4.4.	A szakmai gyakorlat képzési helyeinek és formáinak bemutatása	68
4.5.	A gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése	68
4.6.	Az értékelés speciális szakképzési szabályai	70
5.	Mellékletek	72
5.1.	SZ MELLÉKLET (Előrehaladás feltételei)	73
5.2.	SZ MELLÉKLET (Mesterséges intelligencia szabályozása)	82

1. Bevezetés

1.1. Küldetésnyilatkozat

KOZMA LAJOS
(1884-1948)

Kossuth-díjas építész, iparművész és grafikus, műegyetemi tanár.

Műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1909/10-ben Franciaországban járt tanulmányúton, majd hazatérve 1910-13 között Lajta Béla tervező irodájában dolgozott és az Iparrajziskola Berendezés és fémmunka-tervezési tanszékének tanára volt.

1913-ban megszervezte a belsőépítészettel foglalkozó Budapesti Műhelyt, amely vállalkozás létrehozását nem lehet elég magasra értékelni. Innen indult ki a szecesszióból kilábalt polgári lakás berendezésének magasabb rendű ízlésbeli irányítása s a jó példák erejével iskolája lett közönségének. Közben sokat foglalkozott a népművészettel, ekkori építészeti és grafikai munkái az erdélyi tanulmányútjainak hatását mutatják.

„Sokat szenvedett attól, hogy állandóan be akarták skatulyázni azok, akik csak ízük szakmabeli korlátozottsággal tudnak gondolkodni: a grafikusok építésznek ártották, az építészek grafikusnak, a lakásberendezők mérnököknek”.

Kaes Gyula: Kozma Lajos a lakásberendező, ÚJ ÉPÍTÉSZET 1947. 2-3.sz.) tanácsköztársaság idején a művészeti direktórium tagja.

Kozma a háborúban és az utána következő években, amelyek nem csak a megbízókat, de az anyagot és a kivitel lehetőségét is elvették tőle, újra visszamenekül grafikáihoz. Sokáig, évekig nincs más területe, csak a papír, a

népművészet tanulmányozása, most már érettebb látással, gazdag, erőteljes paraszti barokk formák felé tereli érdeklődését. Van egy Kozma, a precizításokra és extravaganciákra hajló modest, nagyvárosi polgári-esztéta, és egy másik Kozma, aki vad örömeit leli a viccesen suta, csattanószerű népies naivitásokban.” (Kaes Gyula Kozma Lajos a lakásberendező, ÚJ ÉPÍTÉSZET 1947. 2-3.sz.) Stílusát "Kozma-barokk"-nak nevezték. A 20-években a népi barokkhoz és a népművészethez kapcsolódó grafikai munkáinak, illusztrációinak zömét a gyomai Knernyomda számára készítette.

A 30-as évektől bútorai „már az új Kozmát mutatják, aki küzd a tiszta formáért, a funkciók világos kifejezéséért, a formaszépség új megfogalmazásáért.

Feladatai képességeihez mérten nem voltak elég nagyszabásúak. Szerencsésebb országokban ilyen kaliberű építész sokat és nagyot alkothat és azzá fejlődhet, amire tehetsége predesztinálja. (Kaeszy Gyula : Kozma Lajos a lakásberendező, ÚJ ÉPÍTÉSZET 1947. 2-3.sz.)

1945 után a Művészeti Tanács és a Fővárosi Közmunkák Tanácsának tagja, az Iparművészeti Főiskola tanára és igazgatója volt.

Visszakapta katedráját a Műegyetemen. Korai halála megszakította újraívelő életpályáját. „Kozma műveinek nagy tanulsága, hogy megmutatta a forma értelmét és jelentőségét, - azt, hogy a forma az építész ízlésének és kulturális magatartásának mindenkor kifejezője.” (Kaeszy Gyula: Kozma Lajos a lakásberendező, ÚJ ÉPÍTÉSZET 1947. 2-3.sz.)

1.2. Jövőkép

Az iskola "megrendelői" (tanulói) köre a jövőben várhatóan némiképp kétpólusúvá válik annak a tendenciának köszönhetően, hogy elválik egymástól az érettségire és szakmai vizsgára felkészítő technikum és az érettségire épülő szakmát - faipari technikus és asztalos végzettséget adó, illetve dekoratőr-grafikus – szakmai képzés.

A technikumi képzésbe alkotó, manuális tevékenységet is kedvelő művészi érzékű, de praktikus gondolkodású, ugyanakkor szellemileg nyitott, jó felkészültségű átlagos, illetve jó értelmi képességű diákok jelentkezése várható. Ok a korábbi évek tapasztalatai illetve egyéni ambícióik alapján érettségi után vagy felsőfokú tanulmányokat fognak folytatni, vagy pedig valamelyik faipari, illetve dekoratőr-grafikus szakma legmagasabb szintű művelésére lesznek képesek.

Az iskola kétéves, szakmai képzése a határozott életprogrammal, konkrét képzési igénnyel rendelkező érettségizettek számára szerveződött, akik megfelelő szellemi felkészültséggel, legalább átlagos manuális készségekkel, és a nem éppen könnyű képzési program elvégzéséhez kellő ambícióval rendelkeznek.

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei

Alapvetés a nevelőmunkához:

Iskolánk a tanulók felvételéről a felvételi vizsgán elért eredménye alapján dönt, hátrányos megkülönböztetés csak akkor érheti, ha egészségileg nem alkalmas az iskola elvégzésére. Cselekedeteinkben és döntéseinkben, szakmai, nevelő és pedagógiai munkánkban a tanulók mindenek felett álló érdeke érvényesül.

A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kozma Lajos Faipari és Kreatív Technikum oktató-nevelő intézmény. Feladatai között a nevelés tudatosan vállalt és tervszerűen gyakorolt kötelessége minden dolgozónak, elsősorban az oktatótestület tagjainak, de mellettük a technikai és adminisztratív alkalmazottaknak is. A nevelés általános elveit és módszereit, valamint a konkrét célokat és feladatokat az oktatói testület határozza meg. Minden oktató ezen elvek szerint és ezen feladatok szem előtt tartásával végzi saját, egyéni módján a nevelőmunkát. A nevelőmunka eredményességét tanulónként legalább félévenként, az egész iskola vonatkozásában legalább évente egyszer az oktatói testület értékeli.

Az iskola nevelési elveinek és céljainak mindenkor összhangban kell lenniük nemzeti kultúránkkal és hagyományainkkal, a kultúra értékrendjével és társadalmiasult hagyományaival, a keresztény európai szellem- és kultúrtörténet letisztult és máig ható áramlatainak a kultúr közvélemény által elfogadott következtetéseivel és a nevelőtestület tagjainak szakmai és lelkiismereti meggyőződésével.

A hatékonyság meghatározó eleme a hatások koherenciája. A pedagógiai eszközök és módszerek nem mondhatnak ellent a nevelés céljának és tartalmának. Az oktatók - sőt az iskola minden dolgozója - azonos nevelési alapelvek alapján fő céljai tekintetében azonos irányba kell, hogy munkálkodásával hasson.

Az iskolában a nevelési feladatok végrehajtásának legfontosabb eszköze az oktatás, így tehát annak tartalma és módszerei egyaránt összhangban kell, hogy legyenek az iskola nevelési céljaival.

SZAKMAI PROGRAM

A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Kozma Lajos Faipari és Kreatív Technikum szakmai programjának vezérlő elve az egyensúly kialakítása, a sokoldalú fejlesztés. Reál- és humán tárgyak, elmélet és gyakorlat, intellektuális képzés a motorikus készségek fejlesztése, a jobb és a bal agyfélteke fejlesztésének egyensúlya tükröződik az érettségire és szakmai vizsgára felkészítő évfolyamok óra- és tantervein. Ez, az arányosságra és egyensúlyra törekvés eredményezte az általánosan megszokotthoz képest bizonyos tantárgyak és témák hangsúlyosabb megjelenését. Ezek, a művészeti nevelés, a szakmai ízlésformálás, ami koncentráltan a vizuális kultúra, valamint a rajz tantárgyak keretében valósulnak meg, és a manuális készségek fejlesztése, amely az előbbiektől elválaszthatatlanul, a faipari gyakorlati tantárgyak keretében történik.

Kiemelt célunk a lemorzsolódás, illetve a korai iskolaelhagyás csökkentése, melyet a Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA) statisztikai moduljaira és az osztályfőnökök adataira támaszkodva végzünk.

2.2. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai értékei

Nevelési tekintetben a szülők saját értékrendjük képviselőjét és érvényesítését várják el az iskolától. A viszonylag homogén szociológiai háttér folytán az értékrend is - legalább az alapértékek tekintetében - egységes. A szorgalom, a megbízhatóság, a tisztesség és az ezekhez kapcsolódó, valamint ezekre épülő értékek a szülők többségénél abszolút elsőbbséget élveznek más típusú (pl. tolerancia, nemzeti hagyományok megismertetése), értékek előtt. Az egyéni célok és ambíciók megvalósításának érvényre juttatása, valamint a szűkebb környezettel (család) szembeni kötelezettségek érzetéhez viszonyítva a közösségi kötődés és elkötelezettség eltörpül. Mindez az iskola számára fontos tájékozódási alap, egyben - a megfelelő arányok kialakításának érdekében - támpont alapvető nevelési céljainak megfogalmazásához.

A szakmai program tartalma összhangban van a hatályos jogszabályokkal, különös tekintettel a 2019. évi LXXX. törvényre a szakképzésről és annak végrehajtási rendeletére a 12/2020. (II. 7.) Kormányrendeletre.

2.3. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai céljai

Az iskolában folyó képzéssel szembeni tanulói és szülői elvárások jelenleg is a fentieknek megfelelőek. Mindenek előtt az alapos, színvonalas, korszerű és minél szélesebb körű szakmai ismeretek szerzése az elsődleges cél, és emellett elvárják az általános tudásanyag és legalább egy

SZAKMAI PROGRAM

idegen nyelv ismeretét, a korszerű számítástechnikai eszközök, szoftverek használatát, természetesen a minél jobb munkaerő-piaci, illetőleg a vállalkozói pozíció. A szakmai munkaadói kör elvárása az iskola tanulóival szemben - a személyes visszajelzések és az állásajánlatok tükrében - egybeesik az iskola képzési programjával, céljaival. A tananyagtartalmakat és a szakmai programokat illetően ugyanez mondható el. Iskolánk az elmúlt években elsősorban a hazai kis- és középvállalkozói réteg igényeinek, elvárásainak megfelelően módosította képzési profilját, részben a szülői igények miatt, hiszen ők a legnagyobb hazai munkaadói kör. Az utóbbi években a Magyar Bútor és Faipari Szövetség részéről határozott együttműködési igény jelentkezett, amire mi természetesen nyitottak vagyunk.

A szakmai-munkaadói szféra által az iskolával szemben megfogalmazott igényeinek másik területe a speciális szakmai képzések illetve továbbképzések köre. Bár ezen a területen rendelkezünk már többéves sikeres tapasztalatokkal, az eddig realizálódott tevékenységek a lehetőségeknek még csak kis részét ölelik fel. Az ilyen típusú együttműködés gazdagítása iskolánk alapvető érdeke.

Az iskola fenntartójának, valamint az állami szintű jogi és szakmai irányítást végző szervezetnek az iskolával szembeni elvárásai elég jól meghatározhatók, bár hivatalosan ezek nem deklaráltak. Ez az elvárás így foglalható össze: minél alacsonyabb fajlagos költséggel, minél jobb munkaerőpiaci pozícióval rendelkező fiatalokat képezni. Mindezt a mindenkor érvényes jogszabályok és rendelkezések - elsősorban a pénzügyiek - szigorú betartása mellett, konfliktuskerülő módon kell végrehajtani. Iskolánk számára a fenti igények teljesítése az elmúlt években sikerült, szándékaink szerint ez a jövőben is így lesz.

A technikumi képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

Az iskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségi területek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

SZAKMAI PROGRAM

Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

2.4. A szakmai képzés alapcéljai - faipari technikus, asztalos, dekoratőr, grafikus

Az érettségire épülő szakképzés fő profilja iskolánkban a faipari technikusképzés. Ez szakmailag széles alapozású képzés, amelynek célja, hogy a végzett technikus mind a bútor-, mind az épületasztaloság területén megfelelő elméleti felkészültséggel rendelkezzen ahhoz, hogy önállóan el tudja készíteni egy késztermék gyártmány és gyártási dokumentációját, valamint képes legyen a termék saját kezű, igényes kivitelezésére. Ezen kívül rendelkeznie kell azokkal az alapvető ismeretekkel, amelyek alkalmassá teszik egy önálló vállalkozás elindítására, illetve egy termelőegység közvetlen irányítására.

Erre a széles alapozásra építve a végzett technikus a munkaerő-piac igényei alapján esetleg néhány hónapos továbbképzés után alkalmassá válik a faiparon belül majdnem minden szakterület művelésére, a kézműves technikától a CNC vezérlésű megmunkáló-gépek programozásáig. Ez a munkaerő-piaci konvertálhatóság meggyőződésünk szerint alapfeltétele mind a „munka világa” igényeihez való későbbi, akár húsz év múlva szükségessé váló alkalmazkodásnak (és így a munkanélküliség elkerülésének), mind pedig a saját ambíciók, érdeklődés szerinti önképzésnek, továbbképzésnek, ami a társadalmi és jövedelmi szinteken való előre jutásnak feltétele.

A technikusképzés mint fő profil köré iskolánk további szakmák oktatását vállalja, egyrészt olyanokat, amelyek kiegészítik, illetve feltételezik a technikus végzettséget, másrészt olyanokat, amelyek a nálunk érettségizettek speciális előképzettségét hasznosítja, illetve, amelyeket a nálunk meglévő szellemi és tárgyi kapacitás felhasználásával magas színvonalon oktatható mind a nappali, mind a felnőttképzés különböző szervezeti keretei között.

2.5. A nevelési és képzési célkitűzéseink summázata

Mind nevelési- oktatási, mind képzési profilunkat tekintve összefoglalóan megállapítható, hogy:

SZAKMAI PROGRAM

- az élet hosszú távú igényeinek való megfelelésre készítünk fel (a nevelés terén a teljes személyiség fejlesztését, a képzés terén a konvertálható, széles alapozású szaktudást hangsúlyozzuk);
- értékrendünkben és céljainkban hangsúlyosak a klasszikus értékek (nevelésünkben az ide sorolható erkölcsi elvek és emberi minták, képzésünkben az esztétikai nevelés, a művességig menő igényesség a kivitelezésben);
- művészet- és gyakorlatorientált mind az oktatásunk, mind a képzésünk (nem képezünk ugyan iparművészeket, de vállalt célunk az ilyen irányú tehetségek felismerése, fejlesztése és továbbtanulásra való felkészítése);
- pedagógiánk az arányosság és egyensúly alapelveire épül (oktatási programunk a reál-humán- és gyakorlati terület, képzési tervünk a modern technika és a hagyományos kézműves gyakorlat egységét és egyöntetű fontosságát tartalmazza).

2.6. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai feladatai

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Központi fejlesztési területek, nevelési célok:

- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése
- családi életre nevelés
- testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaorientáció
- gazdasági, pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés:

SZAKMAI PROGRAM

- a tanulás kompetenciái
- anyanyelvi kommunikációs kompetenciák
- idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák
- matematikai, gondolkodási kompetencia
- digitális kompetencia
- személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciák
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
- Az iskola a nevelés általános feladatrendszerén belül - összhangban a beiskolázott gyermekek szociokulturális hátterével, az oktatás és képzés óljával, valamint az ezredforduló magyar társadalmának helyzetével – egyes célfeladatokat kiemelt tudatossággal kezel.

Kiemelten igyekeznek segíteni a tanulókat önazonosságuk megtalálásában. A határozott, biztos identitástudat különösen egy mély változáson átmenő, értékválsággal küzdő és feloldatlan elmentmondásokkal terhelt társadalomban elengedhetetlenül fontos az egészséges személyiség számára. Az önazonosság tudat szigorúan egyéni, a szuverén személyiség jellemzője - ugyanakkor minden szálával a személyt időben és térben körülvevő kisebb és nagyobb közösségekhez kapcsolódik. Ennek megfelelően változik az is, ahogy a gyermek előbb az anyjához, majd a családhoz kötődik, később tágabb közösségeken át eljut nemzetéig, majd az annál is tágabb emberi közösségekig (pl. az európai népek családja), mint a közösségekkel való tudatosan vállalt azonosulásig. Az egészségesen fejlődő személyiség önazonosságának meghatározása során végig járnia a meghatározó lépcsőket, s felnőtt személyként azokat nem megtagadva (pl. a családi meghatározottságot), hanem átfogóbb közösségi értékrendben a helyére téve, vállalja és építi be önazonosság- tudatába. Az iskola nyitott, önazonosság- tudatukban is növekvő, de nem lépcsőfokokat átugrani próbáló (pl. nemzetét megtagadó világpolgár), hanem harmonikusan felépült, de hangsúlyozottan fejlődni képes személyiségeket formál.

2.7. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

SZAKMAI PROGRAM

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat; segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alul teljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okok felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

2.8. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai eszközei

2.9. A személyi feltételek

- Az oktatói testület összetétele, felkészültsége és megújulási képessége (továbbképzések segítségével, illetve a megfelelő végzettségek megkövetelendők).
- Az egyéb dolgozók munkája, tevékenységük segítse a szakmai programban meghatározott munkát.

2.10. A tárgyi feltételek

- Az iskola épülete
- A tantermek száma és felszereltsége

SZAKMAI PROGRAM

- A szakmai oktatást segítő eszközök folyamatos beszerzése és fejlesztése (könyvek, IKT eszközök, szemléltető eszközök, tanulói kísérleti eszközök és egyéb segédanyagok)
- Az iskolai könyvtár teljes eszköztára, szolgáltatásai

2.11. A szakmai oktatás minőségének és hatékonyságának javítását célzó módszerek

A szakmai oktatás minőségének és hatékonyságának javítását célzó módszerek folyamatos bővítése és fejlesztése az alábbi módszerek alkalmazásával valósul meg:

- A Komplex Instrukciós Program (továbbiakban KIP) módszerének alkalmazása és fenntartása.
- A Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA) adatai alapján beavatkozási terv készítése,
- A lemorzsolódást is csökkentő módszerekkel a tanórák gazdagítása, KIP és komplex órák, digitális közösségi alkotóműhelyben tartott foglalkozások (továbbiakban DKA) alkalmazása

2.12. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai eljárásai

A működést és eljárási rendet a következő iskolai dokumentumok szabályozzák:

- Szakmai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban SZMSZ)
- Házirend

2.13. Az oktatók helyi, intézményi feladatai

Az iskola oktatóinak, dolgozóinak képzettsége, hivatástudata és tapasztalata a nevelési és oktatási célok kimagasló színvonalon való teljesítését teszi lehetővé. Az elmúlt évtizedben az oktatók átlagos képzettsége lényegesen emelkedett. Például a gyakorlati oktatók többsége ma már felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A tantestület felkészültsége, tapasztalata és elhivatottsága lehetővé teszi a felvázolt program maradéktalan végrehajtását.

2.14. Az oktatók intézményi feladatai

SZAKMAI PROGRAM

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanulók személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról,
- ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését,
- nyilvántartja a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre,
- környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen megminden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek bevonásával,
- a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa,
- javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse,
- oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze,
- irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a programtantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,

SZAKMAI PROGRAM

- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken,
- folyamatosan képezze magát, tanítványai pályaorientációját,
- aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a szakmai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken, ,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógus négyévenként legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt. A szakmai oktató továbbképzését elsősorban az Oktatói Továbbképzési Rendszerben elérhető képzésekkel kell teljesíteni. A továbbképzési kötelezettség nemteljesítése az oktató foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának megszüntetését eredményezheti. A továbbképzési kötelezettség teljesítése szempontjából a külön jogszabályban meghatározottakon kívül csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, amelynek programját a szakképzésért felelős miniszter jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. Az oktatói továbbképzések nyilvántartását és ellenőrzését a hivatal a szakképzésért felelős miniszter által kijelölt háttérintézménnyel közösen látja el.

2.15. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata

Az osztályfőnököt - az iskolavezetés és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslata alapján - az igazgató bízta meg. Osztályfőnöki megbízás elsősorban annak adható, aki az intézmény főfoglalkozású tanára, és legalább egy éves tanári gyakorlattal rendelkezik.

(Ha olyan tanár kap osztályfőnöki megbízást, aki nem tesz eleget a fenti feltételeknek, akkor az igazgató köteles döntését a nevelőtestületnek megindokolni.)

A tantárgyfelosztásnál kiemelt szempont, hogy az osztályfőnökök - ez irányú kérésük esetén - lehetőleg alapóraszámhoz közeli óraszámban tanítsanak. Az osztályfőnöki munka végzéséért osztályfőnöki pótlék jár.

2.16. Az osztályfőnök feladata

SZAKMAI PROGRAM

A tanulmányi munka figyelemmel kísérése. Beszámolót készít az év végi osztályozó értekezletre a következő szempontok alapján:

- a „kezdő” 9. évfolyamon az osztály teljesítményének összevetése az általános iskolai eredményekkel
- az osztály teljesítményének összevetése az osztály korábbi eredményeivel a 13. évfolyamon az osztály teljesítménye a továbbtanulás, a felvételi vizsgák tükrében minden évfolyamon beszámol a hiányzások mértékéről, az osztály közösségi munkájáról, a kimagaslóan, illetve a gyengén teljesítő tanulókról. Év közben - szükség esetén - él a dicséretnek, illetve az elmarasztalások lehetőségével.
- Legkésőbb félév, illetve év vége előtt 30 nappal az e-napló vagy az ellenőrző útján értesíti az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit.

2.17. A diákönkormányzat segítése

Minden év elején tevékenyen segíti az osztály diák-önkormányzati képviselőinek megválasztását, ismerteti a DÖK működési szabályzatát.

Az osztály előtt legalább havonta egyszer, de lehetőleg minden iskolai Diákönkormányzati-ülés után beszámoltatja a diák-önkormányzati képviselőket. Részt vesz az évenkénti diákparlamenten.

2.18. Felmérések

Az iskolavezetés által jóváhagyott felmérések osztályszintű lebonyolítását, összesítését elvégzi, elvégezteti.

Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése. Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra. Folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra. Az első igazolatlan hiányzás esetén hivatalos levélben értesíti a tanuló szüleit és felhívja figyelmüket a további hiányzások következményeire. Folyamatosan figyeli az osztályterem berendezésének állagát, azonnal jelzi az iskolavezetésnek a hiányosságokat, rongálásokat.

2.19. Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

SZAKMAI PROGRAM

- E-napló vezetése, ellenőrzése;
- Korai iskolaelhagyást csökkentő tanulói jelzőrendszer (ESL) figyelése,
- félévi értesítők, év végi bizonyítványok nyomtatása, elküldése, kiadása,
- A pótvizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése,
- Anyakönyvek vezetése,
- Érettségivel, felvétellel kapcsolatos esetleges adminisztráció elvégzése,
- Tájékoztatja a tanulókat és szüleiket arról, hogy az intézmény legfontosabb dokumentumai (Pedagógiai program, házirend, az éves munkaterv, a DÖK szabályzata) hol hozzáférhetőek számukra.

2.20. Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendők

Az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját.

A tervezett témákról beszélgetést folytat, illetve vitát vezet az osztályfőnöki órákon. Az első osztályfőnöki órán vázolja a tanulóknak az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület őket érintő határozatairól.

Az osztály diáktitkára révén az osztályfőnöki órákon tájékoztatja az osztályt a diák- önkormányzati határozatokról, tevékenységekről. Elvégzi a szükséges adminisztrációs tevékenységet (mulasztások adminisztrálása, közösségi szolgálat vezetése).

Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységek minden év elején az első osztályfőnöki órán ismerteti az iskola hagyományrendszerét, éves munkatervét.

A hagyományos rendezvényeken (tanévnyitó, gólyaavató, szalagavató, osztálykarácsony, ünnepek, ballagás, tanévzáró) felügyeli saját osztályát.

Megtervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az esetleges osztálykirándulásokat, üzemlátogatásokat.

2.21. Szülőkkal való kapcsolattartás, panaszkezelés

Egy évben legalább két szülői értekezletet tart jelenlét, vagy akár online formában. Kapcsolatot

SZAKMAI PROGRAM

tart az iskolaorvossal, illetve az iskola pszichológussal.

Panaszkezelés a belső szabályzat szerint (melléklet: Panaszkezelési szabályzat).

2.22. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskola a nevelés általános feladatrendszerén belül - összhangban a beiskolázott gyermekek szociokulturális hátterével, az oktatás és képzés céljával, valamint az ezredforduló magyar társadalmának helyzetével - egyes feladatokat kiemelt tudatossággal kezel.

Kiemelten igyekszik segíteni a tanulókat önazonosságuk megtalálásában. A határozott, biztos identitástudat különösen egy mély változáson átmenő, értékválsággal küzdő és feloldatlan el-lentmondásokkal terhelt társadalomban elengedhetetlenül fontos az egészséges személyiség számára. Az önazonosság tudat szigorúan egyéni, a szuverén személyiség jellemzője - ugyan-akkor minden szálával a személyt időben és térben körülvevő kisebb és nagyobb közösségekhez kapcsolódik. Ennek megfelelően változik az is, ahogy a gyermek előbb az anyjához, majd a családhoz kötődik, később tágabb közösségeken át eljut nemzetéig, majd az annál is tágabb emberi közösségekig (pl. az európai népek családja), mint a közösségekkel való tudatosan vállalt azo-nosulásig. Az egészségesen fejlődő személyiség önazonosságának meghatározása során végig járja a meghatározó lépcsőket, s felnőtt személyként azokat nem megtagadva (pl. a családi meg-határozottságot), hanem átfogóbb közösségi értékrendben a helyére téve, vállalja és építi be önazonosság- tudatába. Az iskola nyitott, önazonosság-tudatukban is növekvő, de nem lépcső-fokokat átugrani próbáló (pl. nemzetét megtagadó világpolgár), hanem harmonikusan felépült, de hangsúlyozottan fejlődni képes személyiségeket formál.

Az erkölcsi nevelés minden tekintetben talán a legösszetettebb nevelési feladat. A hagyomán-nyos eszköztáron - tantárgyi keretek, ifjúsági munka, osztályfőnöki tevékenység - kívül iskolánk szeretné kihasználni a profiljából adódó speciális lehetőségeket. A régi görögök által vallott szépség - jószág - igazságosság eszméje a művészetekben teljesedhet ki igazán. Az etikai és az esztétikai nevelés, pedagógia által is vallott, szoros kapcsolata iskolánk képzési profiljába jól beilleszthető. A képzési és a nevelési cél egyidejűleg közelíthető a gyakorlati és a művészeti jellegű elméleti tárgyak, pl. a programtanterv által bevezetett társadalomismeret / etika (kifutó rendszerben), oktatása kapcsán.

A manuális alkotókészség tökéletesedése, az esztétikai ítélőképesség fejlődése, a szellemi-esztétikai szükségletek kielégítése az emberi személyiség egészének fejlődését segítik, s azon belül

SZAKMAI PROGRAM

az alkotás öröme motivál, az esztétikai fogékonyság érzelmileg gazdagít, tehát minden oldalról az erkölcsi nevelés alapját és hátterét teremti meg.

Az erkölcsi neveléshez közvetlenül kötődik, de fontossága miatt külön ki kívánjuk emelni a felelősségtudat kialakítását. Az egyéni és közösségi felelősség és az ezt érvényesítő egyéni felelősségtudat korunk alapvető fontosságú normája. A XX. század történelmi tapasztalataitól az ezredforduló szociális vagy környezeti problémáig korunk szinte minden aktuális kérdése a felelősségtudat fontosságára hívja fel a figyelmet. A felelősségtudat hiányának felismerése esetén a tantestületnek komolyan kell foglalkozni a ráháruló nevelési feladattal.

Ezek a feladatok változtatják ugyanakkor az erkölcsi kérdéseket elvi - filozófiai szintű megállapításokból gyakorlati, életvitelt meghatározó szabályokká, teszik a szemlélődő - és ítélkező - embert cselekvővé. A felelősségtudat kialakítható és fejleszthető. A nevelés során különösen hatékony eszközei ennek a diákönkormányzat és az egyéb kortárs csoportok, ifjúsági szervezetek aktív, felelősségteljes részvétele az iskola napi életében, megnyilvánulási lehetőségeik a döntés-előkészítések fórumain, a manuális képzést célzó foglalkozások, valamint a testnevelés és általában a sport.

Az érett személyiség elengedhetetlen jellemzője a fegyelem. Az önfegyelem nem csak a közösségi élet feltétele, de például a logikus, fegyelmezett gondolkodás vagy a munkafegyelem révén az eredményességnek is alapja. Mindezek a tevékenységek ugyanakkor fejlesztik is a fegyelmet. A fegyelmezett iskolai élet - ha sokrétű, gazdag oktató- nevelőmunkával párosul - nem eredményez rossz értelemben vett konformizmust vagy szervilizmust. Az identitását eredményesen megélő személy és közösség nem nélkülözheti az ön- és közfegyelmet, s ez a fegyelem értelme és célja is egyben.

Az ember közösségi háttér, élő és folyamatos harmonikus közösségi kapcsolatok nélkül nem lehet tartósan sikeres és boldog. Az én-én; én-te és én-mi kapcsolat, mint az egyén önmagához való; társához illetve barátjához való, illetve egy konkrét, meghatározott - szűkebb - közösséghez való hármas viszonyrendszere az egészséges, harmonikus személyiség fontos jellemzője. Ezek kiépítéséhez és későbbi folyamatos ápolásához egy fiatalnak sok segítséget lehet és kell adni.

Bár a személyiségfejlődésre legnagyobb hatással a család van, különösen az egészséges én-mi kapcsolat kialakulását nagyban tudja segíteni az iskola.

A közösségi élet fontos kapcsolódó területe és természetes következménye a közélet, amelyre

SZAKMAI PROGRAM

egy serdülőkorú fiatalot az iskola tud leginkább felkészíteni. Ennek tervszerű végzése iskolánk kiemelt nevelési feladatai közé tartozik.

Az egyént alapjaiban meghatározó közösség a család. A családi életre a múltban kizárólag, a jelenben pedig majdnem teljes mértékig a hozott minta készít fel egy fiatalt. Ezek a minták ma egyre inkább ellentmondásosak, ha nem éppen negatívak. Ilyen esetekben elengedhetetlen, de még pozitív minta esetén is nagyon fontos a családi életre való tudatos felkészítés - felkészülés. Ez osztályfőnöki koordinációt igénylő és nagyrészt az osztályfőnöki órák keretében végrehajtandó, kiemelten fontos, komplex feladat.

Az egészséges életmódra való nevelés céljaink egyik legfontosabbika. El kell érünk, hogy a fiatalokban kialakuljon az egészséges életmód igénye, lássák be az egészségkárosító szokások egyéni, és társadalmi hátrányait, kényszer nélkül, tudatosan tartsák távol magukat a testi és mentális egészségre káros szokásoktól, ismerjék fel az egészséget erősítő értékeket, ez legyen természetvédő, környezetkímélő magatartásuknak is mozgatórugója.

A testkultúra fejlesztése az egészséges életmódra való nevelés fontos részeként a diákok egész életére kihatóan a harmonikus személyiség fejlesztését segíti. A mozgáskultúra a szellemi, lelki kultúrával összhangban az egész embert fejleszti, erősítve a jövő nemzedék öfenntartó képességét.

A fentiekben külön is megemlített nevelési feladatok mellett természetesen sok, legalább, vagy majdnem ugyanilyen fontosat lehetne említeni. Ugyanakkor ezek a feladatok csak együtt oldhatóak meg, hiszen a családi életre nevelés az erkölcsi nevelést és a felelősségtudat elmélyítését is szolgálja. A nevelési feladatokat szükséges tervezni, de tudjuk, hogy teljes egészében soha nem tervezhetők. A nevelőnek mindig készen kell állnia, hogy a helyzetnek megfelelő reagálásával, a fenti elveknek és céloknak megfelelően hasson diákjaira. A pedagógus személyisége, egyéniségéből adódó önkéntelen megnyilvánulásai is nevelő hatásúak, s talán éppen a leghatékonyabbak. Nem pótolják ugyanakkor a személy által is hitelesített verbális érvelést.

2.23. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„Az egészségfejlesztés (health promotion) az a folyamat, amely lehetőséget teremt és képessé teszi az embereket arra, hogy egyre fokozódóbb kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és ez által képessé váljanak annak javítására, alakítására. A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie

SZAKMAI PROGRAM

arra, hogy meg tudja fogalmazni és meg tudja valósítani vágyait, hogy kielégítse megfogalmazódott szükségleteit, valamint környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélként kell értelmezni. ”
(Részlet az ottawai Egészségfejlesztési Charta-ból)

Helyzetleírás, értékelés

Az iskolai egészségvédelem ebben a deklarált formában az iskolai élet új területe, így a program kidolgozásánál alapvetően figyelembe kell vennünk a helyi adottságokból következő lehetőségeinket, erősségeinket és fejlesztésre váró feladatainkat, s ennek függvényében kell megfogalmazni céljainkat, s az ezek megvalósításához szükséges konkrét lépéseket: az iskolai egészségnevelés egészségfejlesztés programját. A helyzetleírásnál figyelembe kell vennünk a WHO 1948-as alkotmányában megfogalmazott „ definícióját ”

, mely szerint az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Azt is figyelembe kell azonban vennünk, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Ennek a folyamatnak öt életét áll módunkban közvetlenül befolyásolni, de munkánk - tágabb értelemben - egy megfelelő szemléletmód kialakítása révén egész életen keresztül hathat.

Tárgyi és személyi feltételek

A program megvalósításához iskolánk kiváló tárgyi adottságokkal rendelkezik: modern, egészséges, világos, napfényes épülettel, melyben országos viszonylatban is kiemelkedő felszereltségű és nagyságú tornaterem található. A mindennapos testedzés lehetőségét szolgálja még az iskolai sportudvar és az aulában elhelyezett pingpongasztalok is.

Célkitűzéseink eléréséhez - jobbra - a személyi feltételeink is adottak.

Az iskolai egészségnevelő munkát heti több alkalommal iskolaorvos és védőnő, valamint iskolapszichológus is segíti.

Iskolánkban túraszakosztály, kosárlabda, pingpong és futball szakosztály működik, tanulóink számos kerületi és országos sportversenyen és rendezvényen vesznek részt.

A személyi feltételek terén fejlesztendő terület, komoly hiányosság, hogy jelenleg iskolánkban

SZAKMAI PROGRAM

még nincsenek képzett kortárs segítők. Az iskolai drogstratégia kialakításában ez a feladat kiemelt szerepet kap!

A tanulókra vonatkozó helyzetleírás

Általános tapasztalat, hogy egyre több túlsúlyos, tartós egészségügyi problémával küzdő, a betegségek iránt jóval fogékonyabb diák kerül be a középiskolákba. Megtalálható körükben a legális és - sajnos- az illegális drogok használata, csökken az alkalmazkodóképességük és a tolerancia szintjük. Önértékelési - és néha bizony- személyiség zavarokkal küzdenek. E problémák kialakulásában egyaránt szerepet játszik az egészségtelen táplálkozás, a rendszertelen életmód, a rossz időbeosztás és a tervezés hiánya és olyan társadalmi és szociológiai okok is, melyeknek megoldását nem lehet az oktatástól elvárni. Ugyanakkor egy megfelelő egészségnevelési szemlélettel rendelkező iskola képes ezeket a káros hatásokat oldani, mérsékelni, szerepe lehet a megelőzésben és az alternatívák megismertetésében.

Ebből következnek a nevelőtestület céljai és feladatai is.

Alapelveink, céljaink

Céljaink meghatározásánál az első alapvető kérdés, hogy egészségnevelést vagy egészségfejlesztést folytassunk-e. Az egészségfejlesztés összetettebb feladat: magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladatait és módszereit. A korábban már említett személyi feltételek lehetővé teszik, hogy nevelőtestületünk az egészségfejlesztés összetettebb területeit is felvállalhassa. Az egészségfejlesztési program kidolgozásának első konkrét lépése az iskolai SWOT analízis elkészítése, majd ezt követően a helyzet- és állapotfelmérés tapasztalatait összegző egészségnevelési stratégia illetve drogstratégia kidolgozása.

Alapelvünk, hogy a kampányszerű akciókkal szemben (melyek időleges eredményeket hozhatnak csupán) az egészségfejlesztést mindennapos gyakorlattá kell tenni iskolánkban, hogy az erre való igény beépüljön tanulóink személyiségébe, a természetes igényükké váljon.

Az iskolai egészségfejlesztés területei

SZAKMAI PROGRAM

Az iskolai egészségfejlesztés programja nem határolható be csupán az iskolai élet egyetlen területére: az oktató-nevelő munka minden szintjén és területén, a szabadidő szervezésén és a környezet kialakításán keresztül egyaránt hathatunk tanulóinkra.

A tudatos környezetkialakítás

Mindennapos tapasztalat, hogy barátságos, rendeltetési célnak maximálisan megfelelő ideális környezetben csökken a frusztráció, nő a teljesítmény szintje. Az iskolaépület objektív adottságairól már esett szó, de a tudatos környezetkialakítás fejlesztendő terület. Szükséges a tantermek és az iskola közös helyiségeinek (aula, folyosók stb.) otthonosabbá tétele. A környezet kialakítása tanulók és nevelők közös feladata kell, hogy legyen. Az osztálytermek dekorálása- a diákok elképzeléseinek és igényeinek megfelelően- a tanulók feladata / az osztályfőnök koordinátori tevékenysége mellett/, a szaktantermek és közös helyiségek díszítése a szaktanárok feladata - a szakoktató kollégák bevonásával.

A tudatos környezetkialakítás azonban nemcsak az épület falain belül értendő, hanem az iskola udvarára és szűkebb külső környezetére is vonatkozik. Célunk egy tiszta, rendezett, szemét- és rongálásmentes külső-belső iskolai környezet kialakítása.

A testedzés biztosítása

A jelenlegi óraszám 4 (3) óra / osztály / hét. A gyakori testedzést szolgálja, hogy délutánonként is használhatók az iskola sportlétesítményei: a tornaterem, az éppen fejlesztés alatt álló konditerem, az aulában kihelyezett pingpongasztalok és a sportudvar, sőt a tornaterem — szervezett keretek között - szombat délelőttönként is nyitva áll. . Intézményünkben több szakosztály is működik, tanulóink számára gyógytestnevelést biztosítunk. A kötelező testnevelés órák és a délutáni tömegsport rendezvények megteremtik a lehetőséget a mindennapos testmozgásra.

A fent említett lehetőségeket szeretnénk bővíteni kihasználva a közeli uszoda és jégpálya adta esélyeket is, ehhez szükséges (pénz)eszköz biztosítását a Fenntartótól várjuk.

2.24. Az iskolai étkeztetés

Az iskolai ebédelés lehetőségének biztosítása.

Tanulóink kb. 20%-a az iskolában ebédel. Közöttük számos olyan diák található, aki alanyi

SZAKMAI PROGRAM

jogon részesül kedvezményes étkeztetésben, de intézményünk - saját anyagi erőforrásainak felhasználása révén - több tanulónak nyújt szociális alapon ebéd támogatást vagy ingyenes étkeztetést. Iskolánkban melegítő konyha működik, így a menü összeállításába nem tudunk beleszólni, de az ebédet szállító céggel az együttműködésünk jónak mondható.

2.25. Az iskolai büfé

A tanulók étkeztetését szolgálja az iskolai büfé is. Ezen a területen néhány éve szemléletváltás figyelhető meg: a cukros üdítők eltűntek és édességek mellett a büfé kínálata gyümölccsel, teával, meleg levesekkel, ásványvízzel és tejtermékekkel gyarapodott. Nem szerencsés, hogy a kávéautomata a büfé mellett található. Szomorú tapasztalat, hogy már a kilencedikesek sem forró csokoládét, hanem kávéat vásárolnak belőle.

2.26. Az egészségfejlesztés tanórai területei

Az osztályfőnöki órák

Az egészségfejlesztés terén az osztályfőnöki órák tudatos tervezése és szervezése elengedhetetlenül fontos. Évente osztályonként legalább 10 osztályfőnöki óra kell, hogy - szorosabban vagy lazábban véve - kapcsolódjék a témához. Az osztályfőnöki órák egy részét tervezhetjük külső előadók bevonásával is: tapasztalatunk, hogy munkánkban számíthatunk az iskolaorvos, a védőnő, az iskolapszichológus támogatására, de bevonhatók a rendvédelmi szervek (rendőrség), orvostanhallgatók, civil szervezetek is.

Az osztályfőnök és az iskolavezetés feladata, hogy figyelemmel kísérje azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek szakértők és „civiliek” bevonását lehetővé teszik az osztályfőnöki munkába.

Egészségfejlesztés a szaktárgyak keretén belül

Szinte minden iskolánkban tanított tantárgy több-kevesebb alkalmat teremt az egészségvédelem témájának feldolgozásához. A mozgás élményének megismertetésével, a helyes testtartás kialakításával, a frusztrációk szintjének testedzés általi csökkentésével természetesen a testnevelés teheti a legtöbbet, de az egészségnevelés programja minden tantárgyba beilleszthető.

SZAKMAI PROGRAM

Néhány példa:

- idegen nyelvi órákon beszélhetünk a sportokról, a napirendről, hobbiról, ételekről;
- irodalom és művészettörténet kapcsán az önsors-rontó, önpusztító személyiségekről, a konfliktuskezelés irodalmi alkotásokban megjelenő példáiról;
- történelem órán szót ejthetünk az egyes korszakok egészségi viszonyairól, mindennapi szokásairól;
- Lelkiegészség javítása, fejlesztése a státuszkezelés segítségével a KIP órák bevezetésével, meghonosításával.

Az egészségfejlesztés tanórán kívüli területei:

Statisztikai adatokkal igazolt tény, hogy a szabadidő hasznos eltöltése az egyik leghatékonyabb prevenciós módszer: elősegíti a társas kapcsolatok kialakítását, javítja az egyén mentális állapotát, megelőzheti a káros szenvedélyek kialakulását illetve mérsékelheti a már meglévő szenvedélyeket. Ebből adódóan az iskola által szervezett, a tanulói igényekkel és életkori sajátosságokkal korreláló szabadidős programok a hatékony egészségfejlesztés eszközei lehetnek.

Egészségfejlesztési hálózat építés

Az egészségfejlesztés iskolai programja annál hatékonyabb, minél sűrűbb a „védőháló”, amellyel tanulóinkat oltalmazzuk a káros hatásoktól. Éppen ezért az egészségfejlesztési program egyik jelentős területe a hálózatépítés, hogy az egészségvédelem, a prevenció és a mentálhigiéné területei ne egymástól elszigetelten működjenek, hanem egy jóval szervezettebb és hatékonyabb hálózat keretein belül.

Az egészségfejlesztés iskola hálózatának tagjai:

- az iskola egészségfejlesztési munkacsoportja- szükség esetén kibővítve az osztályfőnökökkel és szaktanárokkal;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő);
- az iskolapszichológus (hetente több alkalommal);
- szülők — törekednünk kell a szülők korszerű tájékoztatására az egészségfejlesztés területén (elsődlegesen a drog prevencióban), s ennek megfelelően előadásokat, fórumokat kell szerveznünk a szülők számára, a szülői szervezeteket pedig az eddiginél jobban be kell vonni

SZAKMAI PROGRAM

tevékenységünkbe;

- külső szakmai szervezetek - a rendőrség szakemberei, orvostanhallgatók és civil szervezetek bevonásával színesíthetjük, s egyúttal hatékonyabbá tehetjük munkánkat;
- diákönkormányzat - szabadidős rendezvények szervezésével, kortárs segítők képzésével kapcsolódhat be a munkába,
- tágabb értelemben az iskola minden dolgozója egy-egy „csomó” a sűrű szövésű hálóban, éppen ezért szakértők bevonásával az ő tájékoztatásukról képzésükről is folyamatosan gondoskodni kell.

Forrásaink

Az iskola *fenntartói erőforrásaiból* biztosítja. az iskolai tömegsportot, a szakkörök működtetését.

- a jövőben fenntartói finanszírozásból kívánjuk fedezni a tanórán kívüli tevékenységek költségeit.

Külső (pályázati) forrásból fedezzük:

- a prevenciós programok szakértők bevonásával történő részét,
- a táboroztatás költségeinek bizonyos hányadát, a tanulók nagyobb közösségét érintő programokat

Komplex intézményi mozgásprogram

Iskolánkban a mindennapos testnevelés úgy valósul meg, hogy a kötelező testnevelés órák mellé biztosítjuk a mindennapi edzés lehetőségét is.

A szünetekben lehetőség van iskola aulájában elhelyezett pingpong asztalokon játszani. Délután a testnevelő tanárok sportkörüli órákat tartanak különféle sportágakban.

Nyári gólyatábor szervezésével lehetőséget nyújtunk a szünetekben is a szervezett testedzésre.

2.27. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenysége

Az iskola beilleszkedési, magatartásbeli nehézségek leküzdését segítő pedagógiai tevékenysége. Iskolánkba különböző szociális, gazdasági, kulturális háttérű családok gyermekei kerülnek. Céljuk azonban közös, mert olyan kreatív képességeket igénylő nagy hagyományú szakmát szeretnének elsajátítani, amely élethossziglani megélhetési lehetőséget nyújt majd számukra. Tehát vállalják azt a 6-7 éves utat, amely során eljuthatnak a sikeres vizsgákig.

A vágyak és a realitás azonban olykor távol állnak egymástól. A visszahúzó környezet, a rosszra csábító baráti közösség, az állandóan dolgozó szülők, a nehéz anyagi körülmények, a rossz útra terelő megélhetési nehézségek, s nem utolsósorban az időnként teljesíthetetlennek tűnő tantárgyi követelmények az eredeti elhatározástól könnyen eltántoríthatják a nem elég tudatos, s kelőképpen nem ellenőrzött tanulóinkat.

Ezért mi szeretnénk felvállalni az ilyen tanulók eljuttatását is a sikeres érettségi, majd képesítő vizsgákig. Ennek érdekében az alábbiakat tesszük:

- Intenzív és rendszeres kapcsolattartásra törekszünk mind írásban, mind szóban a szülőkkel, azért, hogy nyomon követhessük tanítványaink fejlődését.
- Tanév elején az adatok ellenőrzésekor, megpróbáljuk feltérképezni a család lehetőségeit.
- Szociálisan hátrányos helyzetben lévő tanulóink számára lehetőségeink szerint szociális segítyt, és/vagy ebéd támogatást próbálunk nyújtani.
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinkkal az ifjúságvédelmi felelősök tartanak kapcsolatot, meglátogatják a családot, szükség esetén megkeresik a Gyermekjóléti Szolgálatot, vagy a tanuló lakóhelye szerinti illetékes jegyzőt.

Iskolánkban működtetjük a korai jelzőrendszert (KRÉTA ESL modulja). Minden félévben megvizsgáljuk az érinett tanulók körét és a lehetséges életutakat, hogy a veszélyeztetett státusból mielőbb kikerülhessenek.

Beilleszkedési és lelki problémákkal küszködő tanulóinknak segítséget nyújthat heti (több alkalommal) rendelésén iskolapszichológusunk.

Tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink számára szaktárgyi korrepetálását tartunk, valamint az arra rászorulóknak megteremtjük a nyugodt tanulás lehetőségét a tanulószobával. Lehetőség szerinti ingyenes színház- és múzeumlátogatással, helyi filmklubbal, hosszan nyitva

SZAKMAI PROGRAM

tartó könyvtárunk kínálta lehetőségekkel segítséget kívánunk nyújtani a tanulónak kulturális hiányosságainak pótlására.

2.28. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Ifjúságvédelem, prevenció

- Ezen feladatokat az osztályfőnökök és az iskolapszichológus végzik. A szociális hátrányokat enyhítő tevékenységünk
- Pedagógiai eszközökkel segíteni kell a veszélyeztetett tanulók beilleszkedését, sikeres tanulmányi munkáját és lemorzsolódásuk elkerülését.
- Anyagi nehézséggel rendelkező tanulók egy évben kétszer kérhetnek szociális segítyt (szeptemberben és áprilisban) írásban, melyet az osztályfőnök eljuttat az illetékesekhez.
- Három, illetve több gyermekes családból érkező, gyermekvédelmi ellátásban részesülő vagy tartósan beteg tanulónak alanyi jogon jár 50%-os ebéd támogatás.
- Rendkívüli esetben más tanuló is kérhet ebéd támogatást, amelyet szintén írásban kell kérvényezni.
- Ingyenes tantárgyi korrepetálásokkal elsősorban a szociális hátránnyal és tanulási nehézségekkel rendelkező tanulók felzárkózását kívánjuk elősegíteni.
- Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel (BTMN) összefüggő pedagógiai tevékenység

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő iskolai tevékenység Országos felvételi körzettel rendelkező iskolaként mindig is tapasztaltuk, hogy az ország különböző általános iskoláiból érkezett tanulók felkészültsége között igen nagy eltérések tapasztalhatóak, ezért eredményes munkánk érdekében folyamatos felzárkóztató tevékenységet folytatunk.

De emellett az iskolai SzMK és a diákönkormányzat is élhet javaslattételi jogával, a szakkörök korrepetálások körére és idejére vonatkozóan. A korrepetálások ingyenesek.

A különböző kulturális háttérrel érkező tanulóink felzárkózását tervszerűen fejlesztett, s gazdag kínálattal rendelkező könyvtárunkkal, a lehetőségeink szerint ingyenes színházlátogatással és egyéb más kulturális rendezvény szervezésével próbáljuk elősegíteni.

A kezdő és az érettségi előtti évfolyamon a matematika tantárgy csoportbontásával az eredményes felzárkózást, valamint a sikeres érettségi vizsgára való felkészülést kívánjuk segíteni.

SZAKMAI PROGRAM

Szakértő által igazolt tanulási készség hiányával rendelkező tanulók a Köznevelési törvényben rögzített módon felmentést kaphatnak bizonyos ellenőrzési formák, tantárgy részek vagy esetleg tantárgyak tanulása alól.

A felmentési kérelmet a szülőnek az iskola igazgatójától írásban kell kérvényeznie, s szakértői véleménnyel kell alátámasztania kérelmét.

A tanulási nehézséggel rendelkező tanulók a szakszerű felmentés beszerzéséhez segítséget kérhetnek a szaktanáruktól, az osztályfőnököktől, valamint az általános vagy nevelési igazgatóhelyettestől.

2.29. Az SNI-s tanulókkal kapcsolatos feladatok

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

Iskolánkban részmunkaidős gyógypedagógus foglalkozik az sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók fejlesztésével. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő diákjainkkal az iskolapszichológus foglalkozik, illetve a 9. évfolyamon bevezetett tanulásmódszertan tantárgy keretein belül tudjuk vállalni a csoportos fejlesztést. A tanulási zavarok és nehézségek hátrányainak leküzdéséhez számítunk a szakértői véleményben megfogalmazott szülői feladatok ellátására is, az iskola önmagában nem képes a fejlesztési célok maradéktalan elérésére.

Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoságához igazodó fejlesztő programmal nem rendelkezünk. Iskolánkban ennek kidolgozásához értő szakember nem dolgozik.

2.30. Tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggondozás

A nevelőtestület által közösen vállalt célok egyik meghatározó eleme a képességfejlesztés. A tanuló sorsát kezdettől determinálja, hogy milyen iskolát választott, s hogy kik lettek a szaktanárai. A belépés feltételeit, a képességek és ismeretek meghatározott szintjét már magával hozta, ám a képességek tudatosabb kiaknázása a középiskolában történhet. A képességfejlesztés elszakíthatatlan a tehetséggondozástól.

Az új követelményeknek megfelelően feltétlenül foglalkoznunk kell a tanulás új módszereinek

SZAKMAI PROGRAM

megismertetésével, hisz az eredménytelenség elkedvetlenítheti a tanulókat, a sikeresség pedig újabb feladatok sikeres elvégzésére motiválhatja őket. Programunk ezekkel a feladatokkal éppen ezért kiemelten foglalkozik.

A tanórákon változatos módszereket (KIP, projekt, csoport feladatok) alkalmazunk, a kollégák a tudásuk megosztásán keresztül segítenek a saját, bevált gyakorlatuk átvételében.

A csoportbontások és a szakkörök a tehetséggondozás fontos színterei. A továbbtanulni vágyók szaktanári segítséggel készülhetnek fel az érettségi vizsgára, illetve érdeklődési körüknek megfelelő plusz információkhoz juthatnak. Kiemelkedően fontos feladatunknak tartjuk a tanulók szakmai ízlésének kibontakoztatását, művészi, esztétikai és manuális készségének fejlesztését. Ha úgy tetszik ez a majdani vállalkozói kör lesz a jövő honi lakáskultúráját „keze munkája”, ízlése alapján tevőlegesen befolyásoló rétege. Ennek érdekében építettük be szakmai programunkba az átlagosnál több rajzórát és a kézügyességet fejlesztő gyakorlatokat (pl.: faműves technikák, fafaragás, intarziakészítés). Ezek az ismeretek nemcsak azt teszik lehetővé, hogy a tanulók eredményesebbek lehetnek majd választott szakmájukban, hanem fejlett szépérzéküknek és kézügyességüknek köszönhetően a rokonszakmák területén is elérhetnek sikereket, és esetleg magasabb szinten is tovább fejleszthetik majd tudásukat, illetve készségeiket.

A képességfejlesztés hagyományosnak nevezhető terepe a versenyek, a szakkörök, a diákkörök megszervezése, s a különféle pályázatok kiírása.

Az ismeretek és értékek közvetítése a képességek kibontakoztatásával párhuzamosan történhet. Az iskola tanulói elméleti, számítógéptermi, tanműhelyi szakórákon sajátítják el az ismeretanyagot.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását szolgálják a szakkörök. Ezek indítását a tanulók, a tanárok és szülők is kezdeményezhetik. A szakköröket a szaktanárok vezetik, de a program összeállításában a tanulók is részt vehetnek.

Egyéb iskolán, illetve tanórán kívüli tevékenységeink:

- közös színház- és múzeumlátogatás;
- könyvtári foglalkozások;
- iskolai és iskolák közötti tanulmányi versenyek;
- szakmai tanulmányi versenyek;
- osztálykirándulások, összekötve szakmai tanulmányi utakkal;
- természetjárás;

SZAKMAI PROGRAM

- kerületi, budapesti és országos szintű sportversenyek.

Iskolai hagyományaink felkutatása, őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba.

A hagyományok ápolásának alapvető célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolánkhoz. A kötődést szeretnénk a jövőben kiterjeszteni a nálunk végzett diákjainkkal történő kapcsolattartásra. A hagyományok őrzése egy sajátos, speciális arculatot biztosít az iskolának, s segít megkülönböztetni intézményünket a többi, hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, s tovább bővíti a tanórán kívüli tevékenységek körét.

Hagyományos rendezvényeink:

- Gólyatábor
- Szalagavató bál
- alapítványi nap, öregdiák találkozó és állásbörze
- Kozma-nap
- Vizsgamunka kiállítás
- Szavaló verseny
- Házi tantárgyi versenyek

2.31. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái Az intézmény partnerei

Az iskolával szembeni elvárások részletezése feltárta külső kapcsolatrendszerének pilléreit is. Szakmai kapcsolataik közül meghatározó a Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara, a Magyar Bútor és Faipari Szövetség szervezeteivel kialakított együttműködés. Ennek keretében az iskola helyet ad különböző szakmai rendezvényeknek, előadásoknak és bemutatóknak. Iskolánk képviselteti magát a Faipari Tudományos Egyesületben is, részt vesz annak Oktatási Bizottsági munkájában, több középfokú szakképző intézménnyel és nem utolsósorban a Soproni Egyetemmel közösen. Iskolánk a Soproni Egyetem bázisiskolája. A szakmai rendezvényeken természetesen az érdeklődő tanulók is részt vehetnek, naprakész információkhoz juthatnak a munka világában megjelenő technikai újdonságokról.

Ez tanulóinknak azt a lehetőséget nyújtja, hogy már diákkorukban bele láthatnak a szakmai szervezetek belső életébe, így később könnyebben, természetesebben válnak maguk is aktív

SZAKMAI PROGRAM

tagokká. A felsőbb évesek a szakmai tájékoztatókon és vitákon nem tananyagként, hanem élet-szerű megközelítésben találkoznak választott hivatásuk legidősebb kérdéseivel. A fentiek-n túl számos termelő és kereskedő vállalkozással van folyamatos élő kapcsolatunk, olyan mély-ségig, hogy tanulóink az iskolai tanműhelybe be nem hozható technológiákkal partnereink-nél - ipari körülmények között - ismerkedhetnek meg. (Gyárlátogatások, tanulmányutak.)

További külső kapcsolataink

Oktató-nevelő munkánkat az ország faipari technikusokat képző összes iskolájával, valamint a Budapesti Komplex Szakképzési Centrum összes iskolájával folyamatosan fenntartott kapcsolat mellett végezzük. Ez elsősorban a képzés tartalmi megújításának rendszeres egyeztetésére, valamint módszertani tapasztalatcserére ad lehetőséget.

A szülők kapcsolattartási formái

A szülők szervezett formában a Szülői Munkaközösség révén vesznek részt iskolánk életében. Ez a két szervezet a kapocs iskolánk és a városi, illetve országos szülői szervezetek között.

Állami, önkormányzati kapcsolataink a fent leírtakon kívül kiegészülnek az Újpesti Önkormánnyal kiépült nagyon élő és gyümölcsöző kontaktusunkkal. Jóllehet semmiféle függőségi viszony nem áll fenn köztünk, az újpesti kerület önkormányzata iskolánk ifjúsági és sportéletét, kiemelkedő tanulóit rendszeresen segíti a különböző pályázatainak révén az iskola által elnyert támogatásaival, tanulóink pedig rendszeresen részt vesznek a kerület által szervezett versenyeken, vetélkedőkön. Ez a kapcsolat mind iskolánk történeti beágyazottsága, mind napi élete szempontjából rendkívül fontos.

Iskolánk tanárai a tanulók szüleinek, gondviselőinek (továbbiakban: szülők) problémáival és véleményével szervezett módon a Szülői Munkaközösségi Választmány évi kétszeri ülésén találkozhatnak. Ezen alkalmakkor az iskola vezetősége beszámol az éves munkatervben foglalt feladatokról, s egyéb terveinkről, elképzeléseinkről.

Az SZMK értekezleteken túl évente rendszeresen két alkalommal áll módjában a szülőknek szervezett keretek között tájékozódni gyermekük tanulmányi előmeneteléről, illetve az iskola életének eseményeiről. Az éves munkatervben meghatározott két szülői értekezleten az osztályfőnökökkel és társosztályfőnökökkel, a két fogadónap alkalmával minden tanárral találko-

SZAKMAI PROGRAM

hatnak. Ily módon úgy az osztállyal, és az iskolai élettel kapcsolatos tájékoztatás és véleménycsere is biztosítottnak látszik, mint a tanulók tanulmányairól, személyes problémáiról való eszmecsere.

A szülői értekezletek és fogadónapok időpontjáról szóban és írásban is tájékoztatjuk a szülőket. Ezen időpontoktól függetlenül - egyéni egyeztetés alapján is lehetősége van a szülőknek tájékozódni gyermekük előmeneteléről.

A tanköteles korú tanulók szüleit kötelező értesíteni az igazolatlan mulasztásokról - az első alkalom és tizedik mulasztott óra után valamint évente kétszer - a félév és a tanév vége előtt - a várható bukásokról az ellenőrző könyvbe írt értesítés vagy az osztályozónaplóról készített fénymásolat útján. Nem tanköteles korú (az érettségi utáni szakképzésben résztvevő) tanulóinkat, illetve igény szerint szüleiket is hasonló módon tájékoztatjuk a hiányzások mértékéről, és a tanulmányi előmeneteléről.

Azon a napon, amikor a tanuló hiányzását megkezd, várjuk a hiányzás okára utaló szülői bejelentést.

Súlyosabb nevelési probléma esetén az osztályfőnök az iskolavezetéshez fordulhat, segítségét kérheti a tanuló életkörülményeinek jobb megismerése, illetve a nevelési probléma megoldása céljából. Az iskolavezetés támogató team-et szervez az iskolapszichológus, szociális segítő, védőnő, jogtanácsos bevonásával. A támogató csapat összetétele a megsegítés jellegétől függően változhat. Szükség és jogszabályi kötelezettség esetén az illetékes család-és gyermekvédelmi szolgálatot is bevonhatja, illetve gyermekvédelmi jelzést is küldhet.

A közös iskolai, osztályrendezvényeket pl. kirándulás, színházlátogatás, szalagavató bál, gólyabál, farsangi bál, ballagás, stb. a szülők tudtával, egyetértésével és anyagi támogatásával, és a szervezési munkában nyújtott segítségükkel bonyolítjuk le.

A kollégiumokkal minden tanév elején ismertetjük az éves munkatervünket. A tanév rendjéhez, a munkatervben rögzített időpontokban tervezhetik a hazautazások, a kollégiumi szünetek időpontjait. A kollégiumi nevelő tanárokkal helyszíni látogatások révén kívánjuk a kapcsolatot fenntartani, s egyben tájékozódunk tanulóink életkörülményeiről, tanulási lehetőségeiről.

Iskolánk tanárai a tanulókkal való együttműködést a természetes humánumon alapuló kölcsönös tiszteletadás és a szakmai elvárások alapján valósítják meg. Kötelességünk a tanulók tájékoztatása és véleményüknek meghallgatása az őket érintő tanulmányi és közösségi kérdésekben.

SZAKMAI PROGRAM

Iskolánk tanárai a tanulókkal való együttműködést a természetes humánumon alapuló kölcsönös tiszteletadás és a szakmai elvárások alapján valósítják meg. Kötelességünk a tanulók tájékoztatása és véleményüknek meghallgatása az őket érintő tanulmányi és közösségi kérdésekben. A tanulók kötelesek az iskola Házi rendjében foglalt előírásokat betartani.

2.32. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Nevelési filozófiánk megfogalmazásakor már kifejtettük, hogy az ember közösségi háttér, élő és folyamatos harmonikus közösségi kapcsolatok nélkül nem lehet tartósan sikeres és boldog. Az önmagával, barátjával és egy nagyobb közösséggel való együttélés szükségességének hármas viszonyrendszere az egészséges, harmonikus személyiség fontos jellemzője. Ezek kiépítéséhez és későbbi folyamatos ápolásához egy fiatalnak sok segítséget kell adni.

Az egészséges én-mi kapcsolat kialakulását nagyban tudja segíteni az iskola az osztályrendszer működtetésével, az osztályprogramok, tanulmányi kirándulások, egyéb közös - sport, kulturális stb. - rendezvények megszervezésével.

A szakórai munkával, a testnevelés órával, a kisebb csoportban végzett kézműves gyakorlatok munkarendjének kialakításával az egymás mellett dolgozás öröme és szükségességének felfedezéséhez kívánunk segítséget nyújtani.

A közösségi élet fontos kapcsolódó területe és természetes következménye a közélet, amelyre egy serdülőkorú fiatalot az iskola tud leginkább felkészíteni.

A közéleti tudatosság elsajátításának színtere tartalmát tekintve lehet a történelem és a társadalomismeret óra, ahol elődeink joggyakorlásának módját, formáit és következményeit ismerhetik meg tanulóink.

Az elmélet mellett sokkal fontosabb azonban a közéleti magatartás elsajátítása illetve gyakorlása. A vélemény kifejtés gyakorlásának legtermészetesebb színtere az osztályfőnöki óra, de az iskolai diákönkormányzaton belül kis közösségük belső ügyeit, illetve egyes iskolai ügyekben is az érdekérvényesítést és joggyakorlás lehetőségeit sajátíthatják el tanulóink.

Szeretnénk, ha öntudatos, a jogaikkal élni, és nem visszaélni tudó „állampolgárokká” fejlődnének tanulóink.

Az ilyen magatartásforma kialakításában nagy szerepe lehet, illetve van az egészséges tanár-

SZAKMAI PROGRAM

diák viszonyoknak, valamint a hivatalos véleménynyilvánítási fórumok nem csak látszólagos, hanem valóságos működtetésének.

Az iskolai diákönkormányzat, és az évenkénti diákközségi ülés, a szaktanári és a vezetői fogadó órák segíteni kívánják a közösség érdekeiért is felszólaló tanulók érdekérvényesítő és közösségteremtő tevékenységét.

2.33. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulónak jogai gyakorlására, a beiratkozás napjától (tanulmányaikat első ízben megkezdők esetében a tanév első napjától) van lehetősége. Jogainak érvényesítése egyéni és csoportos formában történhet.

A tanuló nem büntethető a tanóráról való kiküldéssel fegyelmi okokból. Ha a tanuló zavarja a tanórát, a tanárnak más módszereket kell alkalmaznia a fegyelmezésre, illetve egyeztetnie kell az osztályfőnökkel és a szülőkkel.

A tanuló kérdésével, véleményével, panaszával, javaslatával fordulhat az iskola belső jogorvoslati fórumaihoz, úgymint:

- az osztályfőnökéhez,
- az iskolavezetés tagjaihoz,
- a DÖK-höz,
- alkalomszerűen a DMS-tanárhoz,
- az iskolaorvoshoz, az iskolapszichológushoz a fogadóórák és a rendelési idő alatt. (Nevüket és elérhetőségüket a tanév kezdetén, szeptember 15-éig hozzuk nyilvánosságra a hivatalos hirdetőtáblán.)

Írásbeli megkeresés esetén a tanuló a titkárságon leadott levelére 15 napon belül érdemleges választ kap.

A véleménynyilvánítás hivatalos fórumai:

- az igazgatói fogadó óra,
- az osztályfőnöki óra,
- a DÖK gyűlés,

Véleménynyilvánításkor mindig ügyelni kell mások emberi jogainak, méltóságának tiszteletben tartására.

SZAKMAI PROGRAM

Az iskola alapidokumentumait (Nevelési terv, Szakmai program, Szervezeti és működési szabályzat, Házi rend stb.) a honlapunkon, valamint az iskolai könyvtárban, nyitvatartási időben bármikor meg lehet tekinteni.

Az oktatási intézmények működéséhez kapcsolódó jogszabályok megtekintésére az iskola titkárságán (az iskolatitkárnál) van lehetőség.

Az iskola diákszervezete a DÖK. A diákönkormányzat vezető testülete az osztályok képviselőiből áll, élén a 3 tagú vezetőséggel. A diákmunkát segítő pedagógus (DMSP) segítségével élnek törvény adta jogaikkal.

A DÖK véleményezési jogának biztosítása a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekre vonatkozik, amely az érintett tanulók létszámának legalább 30%-a.

A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ennek formája a testületi ülés, amelyet a felvetett kérdés, téma megbeszélésre hívnak össze, s véleményüket szavazással hozzák meg. Többségi döntésük írásba foglalása esetén a 3 tagú vezetőség egyik tagja aláírásával igazolja a megbeszélés, tárgyalás eredményét. A véleménykérés, az egyetértés konkrét eseteit a közoktatási törvény tartalmazza. A tanulók nagyobb közösségének speciális esetekben 1 évfolyamnyi tanulót tekintünk.

2.34. A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai

Az iskolában az alábbi tanulmányok alatti vizsgák tehetők le:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- ágazati alapozóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott

SZAKMAI PROGRAM

tantárgyból a tanítási órák 30 % -át, gyakorlati órák 20 % -át meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, és ezt igazolja.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről és annak végrehajtási rendelete a 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati), és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatának megállapítása, azoknak félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeit alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehet meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgabizottság összetétele

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Ha a tanulmányok alatti vizsgát az iskola szervezi, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll. A vizsgáztatásra kijelölt intézmény által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, aki abban az iskolában tanít, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgára, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javító/pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,

SZAKMAI PROGRAM

- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Felülvizsgálatát az intézmény igazgatója és a nevelőtestület kezdeményezheti. Módosítása az elfogadással azonos módon történik. A vizsgaszabályzatot 30 napon belül módosítani kell, ha olyan módon megváltozik, hogy az a vizsgaszabályzatban leírtakat befolyásolja.

2.35. Az írásbeli vizsga szabályai

Az írásbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről és annak végrehajtási rendelete a 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet ismerteti. Tájékoztatásként rövidítve ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató tanár jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja az számítógép használatát.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik; azokat egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatantárgyanként 60 perc.

SZAKMAI PROGRAM

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A köznevelési és a szakképzési törvény alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótló vizsga harmadik vizsgaként - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - is megszervezhető.

A 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet rendelet szabályozza továbbá:

- az írásbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését, annak következményeit,
- a tanulónak fel nem róható okból a vizsgáról elkésző tanulók ügyének kezelését,
- a tanulónak felróható okból a vizsgáról elkésző tanulók ügyének kezelését,
- a vizsgát engedély nélkül korábban abbahagyó tanuló ügyének kezelését.

2.36. A szóbeli vizsga szabályai

A szóbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a végrehajtási rendelet részletesen ismerteti. Tájékoztatóként rövidítve ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság

SZAKMAI PROGRAM

tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.

- Minden vizsgázónak vizsgatantervanként legalább húsz perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy vizsgatantervből a feleltetés időtartama tíz percnél nem lehet több. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére.

Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantervből történő tételhúzás előtt, legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A köznevelési és szakképzési törvény bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a húsz perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A rendelet részletesen szabályozza továbbá:

- az írásbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését, annak következményeit,
- a tanulónak fel nem róható okból a vizsgáról elkészülő tanulók ügyének kezelését,
- a tanulónak felróható okból a vizsgáról elkészülő tanulók ügyének kezelését,
- a vizsgát engedély nélkül korábban abbahagyó tanuló ügyének kezelését.

2.37. A gyakorlati vizsga szabályai

SZAKMAI PROGRAM

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés,
- szakmai gyakorlati tantárgyak (faipari és művészeti szakmacsoportban).

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályokat a végrehajtási rendelet részletesen ismerteti. Tájékoztatóként rövidítve ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebben az időben a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.

A vizsgamunkát érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá. A vizsgázó gyakorlati vizsgarész osztályzatát a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni.

2.38. A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

SZAKMAI PROGRAM

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat kijavítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma - az idegen nyelv kivételével - a teljes vizsgára kapható pontszám 60%-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 80%-ával azonos.

Ha a gyakorlati vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, a gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám legalább 40%-ával egyezik meg.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzatokat a következőként határozandó meg:

- 0-24% elégtelen,
- 25-39% elégséges,
- 40-59% közepes,
- 60-79% jó,
- 80-100% jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából szeretné letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

2.39. Alkalmassági vizsga

A jelentkezőknek orvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük, melynek helyéről és idejéről tájékoztatjuk a jelentkezőket.

- A felvétel és átvétel helyi szabályai, az általános iskolai eredmények figyelembe vétele:
- 7. év végi és 8. félévi érdemjegyek alapján; iskolánkban a magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, fizika és idegen nyelv tantárgyak eredményeit vesszük figyelembe.

Írásbeli vizsgarész

Általános tantervű magyar nyelvi és általános tantervű matematika központi írásbeli feladatla-

SZAKMAI PROGRAM

pok alapján. Minden írásbeli feladatot a központi javítási útmutató alapján értékelünk. Az eredményt a pontok összege adja.

Dekorátor szakon pályaaalkalmassági és rajzfelvételi vizsga van. A dekorátor szakra jelentkezők szabadkézi rajzból is felvételiznek, ugyanazon a napon, amelyen szóbeliznek. Itt azokat a képességeiket és készségeiket mérjük (kreativitás, fantázia stb.), melyek iskolánkban a sikeres és eredményes tanuláshoz szükségesek.

A vizsgázó teljesítményének értékelése, a rangsorolás módja

A vizsgázó teljesítményének értékelése a hozott pontszám, a központi írásbeli felvételi eredmények és a szóbeli elbeszélgetés pontjainak összegzésével történik.

Az írásbeli felvételi értékelése a központi javítási útmutató alapján történik, az eredményt a két írásbeli vizsgatárgy pontjainak összege adja.

Faipari technikusoknál az összpontszám 30%-a a hozott pont, 50%-a az írásbelin, 20 %-a a felvételi beszélgetésen szerezhető.

Dekorátor szakra 25% a hozott pont, 50% a központi írásbelin, 10% szabadkézi rajzzal, 15% felvételi beszélgetésen szerezhető. Amennyiben a művészeti pályaaalkalmassági vizsgán a jelentkező nem felel meg, a jelentkezését elutasítjuk.

Szóbeli elbeszélgetés

Az elbeszélgetés alkalmával a jelentkezők szóbeli kommunikációs készségét, nyitottságát; általános tájékozottságát, intelligenciáját, szövegértési kompetenciáját; a magával hozott dokumentumok (füzetek, munkák stb.) minőségét; a jólneveltség szabályainak ismeretét; a választott képzési forma iránti motivációját vizsgáljuk.

A szóbeli elbeszélgetés során tantárgyi tudást, tényanyagot nem kérünk számon.

A jelentkezőknek orvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük, melynek helyéről és idejéről tájékoztatjuk a jelentkezőket.

Felvételnél a rangsort az összesen elért pontszám alapján (abszolút számszerű sorrend) állítjuk fel.

Amennyiben pontazonosság alakul ki, akkor a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, ezt követően azt a jelentkezőt, aki budapesti lakhelyű. Harmadsorban sajátos helyzetű tanulókat részesítünk előnyben. Sajátos helyzetű tanuló az, aki asztalos családi háttérrel rendelkezik. Negyedsorban részesítjük előnyben azt a sajátos helyzetű

SZAKMAI PROGRAM

tanulót, aki matematikából jobb eredményt ért el (pontazonosság esetén mind hozott pontoknál, mind az írásbeli eredményeiben).

Pontazonosság esetén az érintetteket értesítjük, hogy 48 órán belül igazolják sajátos helyzetüket.

3. Oktatási Program (helyi tanterv)

2020. szeptember 1-től indult osztályaink esetében a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. táblázata alatti rész alapján az intézményünk által választott kerettanterv megnevezése: technikumi kerettanterv amely tantárgyait és kötelező óraszámait szintén a mellékletben (1.sz) található táblázatok tartalmazzák.

A BUDAPESTI KOMPLEX SZAKKÉPZÉSI CENTRUM Kozma Lajos Faipari és Kreatív Technikum profilja kettős.

Technikumi tagozatán középiskolai óratervek keretében alap- és emelt szintű érettségi vizsgára készít fel, az érettségivel rendelkezők számára szervezett szakképző tagozatán pedig faipari technikusi, dekoratőr, valamint ezzel rokon szakmákra képez. A Soproni Egyetemmel közös képzési programmal okleveles faipari technikus képzést is végez.

A technikum 9-13. évfolyamon kerettanterv szerinti oktatást folytat. A speciális tárgyak célja kisebb részben szakmai orientáló ismeretanyag átadása, nagyobb részben a manuális készségek fejlesztése. A manuális készség hatékony fejlesztése ugyanis életkorhoz kötött. A felsőbb évfolyamokon folyó szakmai képzés, amely felé a szakközépiskola orientálja a tanulót, olyan készségeket igényel, amelyek nagymértékben fejleszthetők, s erről ilyen irányú érdeklődéssel, képességekkel, tehetséggel bíró tanulóknál kár lenne lemondani.

Ezen képességeknek a fejlesztése letéteményese annak, hogy a névadónk által fémjelzett szellemenben képezhessünk: széles alapozású szaktudással rendelkező, a szakma szépségeit meglátni tudó művelt fiatal embereket.

A kétéves szakképző évfolyamok belépési szintjei

- a gimnáziumi (vagy bármilyen, nem faipari orientáló iskolában szerzett) érettségi, vagy
- faiparra illetve művészetre orientáló iskolában szerzett érettségi, vagy
- a BKSZC Kozma Lajos Faipari és Kreatív Technikumban szerzett érettségi, illetve
- érettségi és valamilyen szakirányú szakmunkás- képesítés.

SZAKMAI PROGRAM

A kilépés mindezen esetekben - különböző óratervek alapján, különböző időtartamot követően - technikumi végzettség.

Az iskola a fentiek mellett részben érettségire épülő, részben a középiskolai végzettséget kiegészítő további szakmák - igény szerinti - oktatását is vállalja a jövőben.

3.1. A szabadon felhasználható órakeretek

A szabadon felhasználható órakeretek elosztásakor figyelembe vettük a felsőoktatásba lépés feltételeit (nyelvvizsga, műszaki területen a fizika és matematika tantárgy óraszámának emelése), valamint az országos kompetenciamérés követelményeit.

3.2. A kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználása

A többletórákat és a rendelkezésre álló 10%-nyi órakeretet gyakorlásra, felzárkóztatásra fordítjuk.

A DKA-foglalkozásokon éves beosztás szerint vesznek részt diákjaink, amelynek frissítése, felülvizsgálata évente Centrum szinten történik.

3.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak és foglalkozások, s ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai A választható tantárgyakat az óratervek sorolják fel. A Házirendben rögzített módon lehet jelentkezni a nem kötelező foglalkozásokra.

A pedagógusválasztás lehetőségét csak abban az esetben tudjuk felkínálni, amennyiben a személyi lehetőségek és tantárgyfelosztás valamint az órarend elkészítése ezt lehetővé teszi.

3.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban évfolyamonként 3 párhuzamos osztályt indítunk. A beiskolázás fa- és bútoripar,

SZAKMAI PROGRAM

valamint kreatív ágazatba történik. Itt az osztályba sorolás a jelentkezéstől, illetve a felvételi eredményétől függ.

Csoportbontás csupán csak néhány tantárgy esetében van. Idegen nyelvből, matematikából a csoportok kialakításánál igyekszünk az előképzettséget és a továbbtanulási terveit figyelembe venni a tanulónak.

A délutáni tömegsport rendezvényeken kívülszámos egyéb lehetőség áll tanulóink rendelkezésére, hogy idejüket hasznosan tölthessék.

Szabadidős programok az iskola falain kívül

A természetjáró szakosztály havi rendszerességgel szervez hétvégi túrákat a főváros környéki hegyekbe, a testnevelő kollégák szinte minden versenyfelhívásra neveznek tanulókat.

A színház nyújtotta művészi élmény segít a hétköznapi érzelmek megélésében, ezáltal szolgálva tanulóink emocionális fejlődését.

Prevenációs szakemberek által gyakran hangoztatott tény, hogy a közösségeknek milyen fontos szerepe lehet a megelőzésben és a személyiség alakításában. Iskolánk mikroközösségei, az osztályok gyakran szerveznek tanítási időn kívüli együttes programokat: mozi-, színház- és múzeumlátogatásokat, de legnagyobb közösségformáló ereje a két (esetenként) három napos osztálykirándulásoknak van. A nemzeti köznevelési törvény értelmében azonban a jövőben ezeknek a programoknak a fedezetét nem lehet a szülőre hárítani, a fenntartótól kell igényelni. Reméljük, hogy a lehető legtöbb forrásból - pályázatok útján és fenntartói támogatásból- továbbra is működtetni tudjuk a tanórán kívüli programjainkat, sőt, tanulói igény esetén a kínálatot szeretnénk bővíteni is (pl. az iskolai diákönkormányzat rendezvényeivel) A diákönkormányzat által szervezett gólyatábor a közösségfejlesztés, míg a szalmái munkaközösség által meghirdetett erdélyi fafaragó és bútorfestő tábor a művészeti nevelés céljait szolgálja.

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei (figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét)

Az alkalmazott tankönyvekről a munkaközösségek döntenek, s törekednek arra, hogy a felmenő rendszer érvényesüljön, tankönyvváltásra csak indokolt esetben kerül sor.

SZAKMAI PROGRAM

Tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásakor az eredményesség, a sikeres vizsgafelkészítés a cél, az iskola anyagi lehetőségeit figyelembe véve.

3.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhetők, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Idegen nyelvi kommunikáció

SZAKMAI PROGRAM

Az idegen nyelvi kommunikáció - az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan - az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein - oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek - az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett,

SZAKMAI PROGRAM

közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá - ha szükséges - képes a konfliktusok megoldására.

Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újjáításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében tervek készítését és valószínűsítését megvalósítja. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és

SZAKMAI PROGRAM

az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

3.7. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A mindennapos testedzést szolgálja a heti 3-4-5 (tantervi változatok szerinti) testnevelési óra, s délutánonként is használhatók az iskola sportlétesítményei : a tornaterem, az éppen fejlesztés alatt álló kondi-terem, az aulában kihelyezett pingpongasztalok és a sportudvar, sőt a tornaterem - szervezett keretek között - szombat délelőttönként is nyitva áll. Intézményünkben több szakosztály is működik tanulóink számára gyógytestnevelést biztosítunk. A kötelező testnevelés órák és a délutáni tömegsport rendezvények megteremtik a lehetőséget a mindennapos testmozgásra. A fent említett lehetőségeket szeretnénk bővíteni kihasználva a közeli uszoda és jégpálya adta esélyeket is, ehhez szükséges (pénz)eszköz biztosítását a fenntartótól várjuk.

A tanulók fizikai állapotának mérése, annak módszerei

Mérés

Munkánk eredményét hosszú távon lehet majd igazán lemérni, ha felnő egy egészségesebb, kiegyensúlyozottabb, az élet megpróbáltatásait könnyebben elviselő generáció. Elképzeléseink, programunk helyességét azonban a résztvevők körében végzett elégedettségi teszttel kontrollálhatjuk, s menet közben az értékelésnek megfelelően módosíthatjuk. Ugyancsak mérhetjük - reprezentatív minta kiválasztásával - a szülői elégedettséget is. Az eredmények mérésére szolgálnak a testnevelő kollégák által végzett teljesítmény tesztek (Eurofit-mérés), melyet minden tanévben két alkalommal - ősszel és tavasszal - végeznek iskolánk minden tanulója körében, s amely mérés nem csupán diákjaink teljesítményét, hanem fizikai „jellemzőit” (testsúly, magasság stb.) is értékeli. Tanulóink fogyasztási szokásait, káros szenvedélyeit anonim tesztekkel évente mérjük.

Módszerek

A BKSZC Kozma Lajos Faipari Technikum iskolaorvosa, testnevelői, osztályfőnöki és szülői

SZAKMAI PROGRAM

munkaközössége, valamint a pedagógiai asszisztens és a diákmozgalmat segítő pedagógus az iskolavezetés koordinálásával az iskola tanulóinak fizikai állapota méréséhez kapcsolódóan az alábbi keretfeltételek és módszerek általános alkalmazását határozta el. Tanulói kompetenciák mérése a következő területeken a testnevelés keret- és helyi tanterveinek módszereivel: állóképesség, gyorsulás, erő kifejtés, ugrás, hajlékonyság, ízületi terhelhetőség, csontozat állapota, úszási képességek.

A mérések során követelmény a korosztályi és az egyéni sajátosságok egyértelmű érvényesítése.

Orvosi módszerek

A tanulók testi-fizikai állapotának mérése az alábbi területeken: testmagasság, testsúly, erőnlét, légzőkapacitás, kóros/örökletes betegségek, deviáns szimptómák, egészségre káros szokások/életmód. A méréseket a korosztályi és az egyéni sajátosságoknak megfelelő orvosi egészségügyi módszerekkel és eljárásokkal végzik. A mérések során követelmény a korosztályi és az egyéni sajátosságok egyértelmű érvényesítése.

Mentálhigiénés - ifjúságvédelmi módszerek

A tanulók lelki-mentálhigiénés állapotának mérése az alábbi szempontok szerint: deviáns szokások, életforma hatása, jelenléte a tanulói környezetben, feszültség-szorongás, konfliktusok, egészségre káros szokások/életmód, korosztályra jellemző lelki problémák kezelése, a helyes szocializációs példák ismerete, tanulási nehézségek kezelése, a társadalmi devianciák (drog, alkoholizmus, destruktív szekták, fertőző/nemi betegségek) helyes ismerete. A méréseket a korosztályi és az egyéni sajátosságoknak megfelelően végzik.

3.8. Az érettségi vizsgával kapcsolatos tudnivalók kötelező érettségi vizsgatárgyaink:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- angol, német,
- komplex szakmai vizsga a technikumi osztályokban (2020/2021. tanévtől induló osztályokban)

A középszintű érettségi vizsga szóbeli témaköreit a tantárgy tanterve mögé illesztettük.

SZAKMAI PROGRAM

Előrehozott érettségi

A tanulók előrehozott érettségi vizsgát

- 12. évfolyam végén magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika tantárgyakból
- idegen nyelvből 11. és 12. évfolyamban tehetnek.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, az iskola magasabb évfolyamán vagy évisméltés esetén kérheti az értékelés és minősítés, valamint a tanóra látogatása alóli felmentését, de az adott órán az iskolát nem hagyhatja el, kivéve, ha az a nap elején vagy a végén van. A kérelem alapján a felmentésről az iskola igazgatója dönt.

A 2020/2021. tanévtől indult technikus képzésben résztvevők számára az előrehozott vizsgatárgyak az alábbiak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv.

A tanulók az előrehozott kötelező érettségi vizsgatárgyakból csak a 12. évfolyam végén tehetnek érettségi vizsgát. A sikeres vizsga esetén a tanuló a következő tanévtől mentesül a tantárgy látogatása és értékelése alól

- A képzési és kimeneti követelmények és a programterv alapján a szakképző intézményre adaptált képzési program
- A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók rendszeres értékelése a pedagógiai folyamat meghatározó területe. Az értékelés a beiskolázásnál, a felvételi vizsgával kezdődik, s végigkíséri az oktatási-nevelési folyamatot, s az egyes képzési szakaszokat különböző vizsgák zárják.

Értékelési alapelveink az alábbiak:

- a munkaközösségekre, illetve a nevelőtestület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és annak következetes alkalmazására törekszünk;
- előzetesen nyilvánosságra hozott, kiszámított, indoklással ellátott értékelést valósítunk meg;

SZAKMAI PROGRAM

- az írásbeli dolgozatoknál, a szóbeli feleleteknél és a gyakorlati munkavégzéseknél törekszünk a személyre szabott értékelésre;
- az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, s az 5-4-3-2-1 osztályzatokhoz tartozó követelményeket munkaközösségi, esetleg szaktanári szinten rögzítjük;
- az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét;
- értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk, az értékelést diagnosztizálásra, folyamatelemzésre és összegzésre is használjuk.

Diagnosztikus értékelés (szintfelmérő): Az indulási szint megállapítására használjuk. A későbbi teendők meghatározásában segít, illetve tájékoztatja a tanulót arról, hogy milyen alapokkal indul az új anyagrészt elsajátításában.

A folyamatelemzésre alkalmas értékelés (röpdolgozat, szóbeli felelet, részösszefoglalás, házi feladat ellenőrzés, órai munka): Az aktuális tudásszint megállapítására használjuk. Segít az eddigi módszerek értékelésében, és a tanulót esetleg korrekcióra is ösztönzi.

Az összegző értékelés (évfolyamfelmérő, szakmai szintfelmérő/ tréning a szakmai vizsgára, témazáró nagydolgozat, házi dolgozat, projekt munka, szóbeli „kis-érettségi” stb.): Elsősorban egy-egy tematikus egység végén vagy mérőföldköveknél (meghatározó csomópontok) alkalmazható. Ez az értékelési mód relatív képet fest a tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről, de a szaktanárnak is tájékoztatást nyújt módszereinek hatékonyságáról.

A pedagógiai folyamat értékelési gyakorlatában, az osztálynaplóban tanulónként minimálisan, kéthavonta annyi osztályzat rögzítése szükséges, amennyi a kérdéses tantárgy heti óraszám, de félévente legalább 3 érdemjegyet kell adni. Heti egy órás tantárgynál 6 hetente 1 jegyet. Év végén a teljes tanévre vonatkozó osztályzatokat vesszük figyelembe.

A nagydolgozatokat, témazáró, szintfelmérő dolgozatokat előre bejelentjük, s az osztályok terhelését arányossá tesszük, úgy hogy naponta 2 témazáró dolgozatot lehet csak íratni, s azok idejét a szaktanárok az elektronikus naplóban rögzítik.

Az iskolai írásbeli és szóbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai és súlya

Az ellenőrzés módja	Ideje, gyakorisága	Súlya
Felelet, röpdolgozat	Bármikor	Egyszeres

SZAKMAI PROGRAM

Témazáró dolgozat	Minimum 1 héttel előbb be kell jelenteni. Napi 2 témazáró íratható	Kétszeres súlyú.
Évfolyam felmérő, szint-felmérő	Minimum 2 héttel előbb be kell jelenteni. Napi 1 íratható. Szakmai komplex tantárgyak kivételével hetente maximum 2 íratható.	Feladatrészekről függően, több érdemjegy is adható rá.
„Kis-érettségi” vizsga	Minimum 3 héttel előbb be kell jelenteni.	Kétszeres súlyú.

3.9. Az írásbeli dolgozatok javítási rendje

Az írásbeli dolgozatokat a megíratást követően 2 héten belül ki kell javítani. Rendkívüli esetben a területileg illetékes igazgató-helyettes engedélyével el lehet térni ettől. Kivételt képez, ha betegség, illetve rendkívüli esemény miatt nem lehet a határidőket tartani.

Értékelés

Az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, s az 5-4-3-2-1 osztályzatokhoz tartozó követelményeket munkaközösségi, esetleg szaktanári szinten rögzítjük;

- az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét;
- értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk, az értékelést diagnosztizálásra, folyamatelemzésre és összegzésre is használjuk.

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei írásbeli feladatoknál:

- 0-33% elégtelen,
- 34-49% elégséges,
- 50-75% közepes,
- 76-89% jó,
- 90-100% jeles.

Megjegyzés: az ajánlott skálától az egyes tantárgyaknál munkaközösségi egyeztetés (illetve a szakmai vizsgáknál a javítókulcs által előírt %-ok) alapján lehet eltérni. A tesztfeladatoknál a követelmények szigoríthatók.

Szóbeli feleltetésnél:

- 5 (jeles): kiválóan, önállóan, esetleg kisebb kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan, hiánytalanul megadott válaszok. A tanuló képes választékosán, a szakma nyelvén előadni

SZAKMAI PROGRAM

mondanivalóját.

- 4 (jó): összefüggőén, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára nem képes rávilágítani a tanuló.
- 3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb részét tanári segítséggel képes reprodukálni. Önálló véleménye nincs.
- 2 (elégséges): nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét tanári segítséggel tudja csak felidézni, de az összefüggéseket nem látja, nem érti, önálló véleménye, konstruktív ötlete nincs.
- 1 (elégtelen): elfogadhatatlan, hiányos tartalom, a tények 50 %-át nem képes reprodukálni tanári segítséggel sem. Az összefüggéseket nem látja, s nem érti. Mondanivalóját képtelen elfogadható formába öntetni. Önálló ötletei nincsenek.
- A részletes követelmények egységesítése munkaközösségenként ajánlatos, hogy elkészüljön.

A félévi és év végi jegyek kerekítési szabályai:

- 1,85 alatt nem kerekítünk felfelé, a tanuló érdemjegye elégtelen.
- 1,85 és 1,99 között a tanár dönt.
- X,00 és X,49-ig a félévi és év végi jegyet lefelé kerekítjük.
- X,5 és X,75 között a tanár dönt, hogy az érdemjegyet lefelé vagy felfelé kerekíti félévkor vagy év végén.
- X, 76 átlagtól felfelé kell kerekíteni a félévi vagy év végi jegy meghatározásánál.

3.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok

Hétvégére nem adható fel több házi feladat, mint az egyik napról a másikra szokásosan feladott feladat mennyiség.

Nyári szünetre nem lehet kötelező házi feladatot feladni, kivételt képeznek a kötelező irodalmi olvasmányok.

A házi feladat feladásakor a tanár köteles tekintettel lenni a tanuló iskolai kötelezettségeinek teljes körére. Biztosítani kell a napi pihenő és kikapcsolódási időt.

Az időigényesebb feladatokat hosszabb határidővel és a tanuló egyéb leterhelését figyelembe

véve kell kiadni.

3.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő feladatok

Jutalmazás formái

Jutalmazás alapja lehet: példaértékű magatartás, szorgalom, tanulmányi munka, tanulmányi verseny, sportteljesítmény, pályázati eredmény, önkéntes közösségépítő tevékenység, karitatív feladatok vállalása stb. Jutalmazás formái:

- szaktanári, osztályfőnöki, igazgatóhelyettesi, igazgatói, nevelőtestületi szóbeli, illetve írásbeli dicséret;
- oklevél,
- tárgyjutalom,
- kirándulás,
- táborozás.
- Erasmus+ utazásnál a tanuló pályázatát előnyben lehet részesíteni

Szakképző évfolyamon tanuló, illetve végző tanulóink részesülhetnek

- Szalay Lajos-díjban,
- a vizsgamunka kiállítás szakmai- illetve közönségdíjában.

3.12. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.

Alapvető feltétel, hogy a tanuló teljesítse minden tárgyból a tovább haladáshoz szükséges követelményeket, és a Szakképzésről szóló törvényben rögzített mulasztási határokon belül maradjon.

A tanuló tovább haladásának feltétele, hogy teljesítse az ágazatában előírt összefüggő szakmai gyakorlatot. Ennek elmulasztásakor a tanulmányok csak az évfolyam megismétlésével folytathatók.

Amennyiben a tanuló nem teljesíti a tantervi követelményeket, s arról értesítették 2 alkalommal, úgy javítóvizsgára bocsátható a tanuló.

Javítóvizsgát legfeljebb 3 tantárgyból lehet tenni! Ennél több tantárgyi elégtelen osztályzat esetén a tanuló köteles évfolyamot ismételni!

SZAKMAI PROGRAM

A nem tanköteles tanuló jogviszonyát az iskola egyoldalúan felmondja, ha már másodízben nem teljesítette a továbbhaladás feltételeit az adott évfolyamon.

A tantervi követelményeket az értékelési elveinknek megfelelően teljesítő tanulónak a szaknár minősítése alapján a tantestület engedélyezi a magasabb évfolyamra lépését.

Ha a tanuló a 9-12. évfolyamon legalább középfokú komplex típusú nyelvvizsgát szerez, és kérvényezi, akkor az általa tanult idegen nyelv tantárgy fennmaradó évfolyamain írásbeli kérésére, jeles minősítésű év végi osztályzatot kaphat.

3.13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek környezetvédelmi nevelési program

Iskolánk 1883-as alapítása óta tanúja volt néhány - a környezetvédelemmel kapcsolatos - jelentős szemléletmód változásnak.

Az ipari forradalom idején - közel száz évig - nem gazdálkodtak a természeti javakkal, azonban az 1700-as évek elején egyértelművé vált ennek szükségessége. Magyarországon 1735-ben bányatiszti főiskolát alapítottak Selmezbányán, amelynek elsődleges feladata az ásványvagyon szakszerű feltárásának elősegítése volt. A bányász kart rövidesen erdészképzés egészítette ki (1812), mivel a bányaművelés nagy mennyiségű fát igényelt. Nem sokkal ezután új szellemiség érkezett, melyet nem kis mértékben köszönhetünk az amerikai indiánoknak és az angol gyarmatosítók lelkiismeretének: ez a tudatos környezetvédelem megszületése a Yellowstone Nemzeti Park megalapításával 1872 március 1-én.

Magyarország, talán páratlan természeti adottságainak köszönhetően fogékonynak mutatkozott az új szemléletre. 1879-ben megalkották az első erdőtörvényt, valamint 1906 óta minden évben megtartjuk a Madarak és fák napját. 1920-ban olyan mértékű erdőterület veszttel kellett szembesülnie az országnak, amely gyors összefogást, szakszerű erdőtelepítési programok elindítását tette szükségessé. Ennek értelmében kiadták az 1935. évi IV. természetvédelmi törvényt, védetté tették a debreceni Nagyerdő egy részét.

A rákövetkező években gazdasági válságok, majd a II. világháború után hatalmas lendülettel indult meg világszerte az újjáépítés. Ebben a gyors ütemű fejlődésben sajnos nem maradt hely a természeti környezet elemei (föld, víz, levegő, táj, épített környezet) védelmének. 1972-ben

SZAKMAI PROGRAM

néhány tudós (Római Klub) tanulmányban figyelmeztetette a "fejlett" világot, hogy a gazdasági fejlődésük üteme csak komoly veszélyekkel növelhető. A környezet elszennyezése, a népesség túlszaporodása, éhínségek, a Föld energiakészletének kimerülése két generáción belül a civilizáció összeomlását vetítette előre. Gondolatmenetük helyességét a következő évben kitört olajválság és a fejlődő országokban kialakuló éhezés bizonyította.

Ma már elkeseredetten kutatjuk a "fenntartható fejlődés" lehetőségeit. Az Országos Természetvédelmi Hivatal 1962-es alapítása óta fáradozik azon, hogy védelem alá helyezzen kiemelt ökológiai jelentőségű területeket. 1971 óta nyílt törvényes lehetőség nemzeti parkok létrehozására, amelyet 1973-ban a Hortobágyi Nemzeti Park megalapításával indítottak el.

Új teendőket fogalmaz meg a hatályos természetvédelmi törvény: a természet védelme minden személynek és szervezetnek kötelessége. Iskolánk ezzel a gondolattal azonosulva a hozzánk érkező gyerekek részére két területen nyújt ismereteket:

- természetvédelem: a természetes környezet megismertetése, bemutatása,
- környezetvédelem: a mesterséges környezet és az ipar káros hatásainak csökkentése.

A faipar az erdőgazdálkodáson keresztül jelentős hatással van a világ élőfa készleteinek észszerű felhasználására. Szennyezett környezetünk - elsősorban a levegő és a talaj - helyreállításában nagy mértékben a világ erdőire kell támaszkodnunk, ezért a fakészlet gondos kezelését a döntéstől a termék élettartamáig, illetve hulladékká válásáig felelősséggel kell végezni.

Iskolánkban a környezet- és természetvédelemmel összefüggő ismereteket több csatornán keresztül tudjuk átadni a diákoknak. A környezet megismerésének folyamatát mikro-mezo- makro szinteken, az elsajátított természettudományos alapok (biológia, kémia stb.) függvényében az alábbi vázlat tartalmazza:

9. évfolyam:

- környezet- és természetvédelem:
- mikro környezet:
 - tanterem díszítés (ép testben ép lélek: rendezett környezet, kiegyensúlyozott lélek)
- mezo környezet:
 - osztálykirándulás (helyszín gondos megválasztásával)
 - színház és mozi látogatás makro környezet:

SZAKMAI PROGRAM

- természettudományos alapok elsajátítása (Kötelező komplex természettudományos tantárgy)

10. évfolyam:

- környezet- és természetvédelem:
- mikro környezet:
 - tanterem díszítés
 - munkakörnyezet megismerése (műhelyfoglalkozásokon)
- mezo környezet:
 - osztálykirándulás (helyszín gondos megválasztásával) makro környezet:
 - természettudományos alapok fejlesztése (fizika)

11. évfolyam:

- környezet- és természetvédelem:
- mikro környezet:
 - tanterem díszítés
 - műhelyfoglalkozások alkalmával az anyaggazdálkodás elsajátítása és a faanyag természetének testközelű megtapasztalása (érzelmi kötődések kialakítása), szakmaszerető környezet:
- osztálykirándulás helyszínének megválasztása
- tanulmányi kirándulások termelő üzemekbe
- makro környezet:
 - természettudományos alapok alkalmazása (faanyag-ismerettan), fagazdálkodás

12. évfolyam: környezetvédelem:

- mikro környezet:
 - tanterem díszítés
 - műhelyfoglalkozások alkalmával a hagyományos munkafogások elsajátítása, szakmaszeretet
- makro környezet:
 - osztálykirándulás helyszínének megválasztása
 - tanulmányi kirándulások termelő üzemekbe makro környezet:

SZAKMAI PROGRAM

- természettudományos alapok (faanyag-ismerettan), fagazdálkodási ismeretek, szerkezetan

13. évfolyam: környezetvédelem:

- mikro környezet:
 - műhelyfoglalkozások alkalmával a korszerű termelési módszerek, gépi technológiák megismerése
- makro környezet:
 - osztálykirándulás helyszínének megválasztása
 - tanulmányi kirándulások termelő üzemekbe makro környezet:
 - természettudományos alapok: faanyag-ismerettan, polimerkémia (műanyagok természetének megismerése), környezetvédelem, technológia, szerkezetan
 - technikai dolgozat készítése (termelési folyamat tervezése)
 - természettudományos alapok: faanyagismerettan, polimerkémia (műanyagok természetének megismerése), környezetvédelem, technológia, szerkezetan

A tanítási folyamat befejezéseként a tanulónak egy kidolgozott technikai dolgozatot kell beadnia. Ebben egy termékhez szükséges írásos-rajzos dokumentáció tartozik, amely alapján a terméket el is kell készíteni. Anyagválasztástól kezdve az anyagfagazdálkodáson keresztül a felületkezelésig nyomon követhető - és értékelési szempont is - a rendelkezésre álló erőforrások szakszerű kezelése, valamint a környezetbarát anyagok és technológiák használata.

3.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerint valamennyi gyermeknek joga van képességeik minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésük támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. *A kulcskompetenciák fejlesztése,*

- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásának, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítése,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítása,

SZAKMAI PROGRAM

- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulás,
- a differenciáló módszerek alkalmazása,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelése,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítása,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelés,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatása, és alkalmazása tanórákon,
- tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon,
- tanulási attitűd pozitív átformálása,
- átmenetek / továbbtanulás támogatása,
- személyiségfejlesztés,
- szabadidő hasznos eltöltése,
- partnerközpontú nevelés.

Iskolánknak kidolgozott és elfogadott Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve van.

3.15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

SZAKMAI PROGRAM

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázátértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

3.16. Az intézmény által alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.

Iskolánk 2016-2017-es tanévben a tanulási - tanítási nehézségeink miatt új módszerekkel próbál javítani eddigi eredményein. Kollégáink 80%-a részt vett egy továbbképzésen, ahol a Komplex Instrukciós Programmal ismerkedett meg.

A KIP a speciális kooperatív technika révén, sikerélményeken keresztül a tanuláshoz való viszonyt kívánja javítani. Mindezt olyan sokrétű csoportmunkára építő foglalkozások gondos előkészítésével valósítja meg, melyek a gyerekeket közös gondolkodásra és kreatív ötletelésre készítetik, a tanárnak pedig szellemi kihívást jelent a feladatok, témák kitalálása, előkészítése.

A foglalkozás megkezdése előtt fontos a részfeladatok tisztázása, valamint annak megerősítése, tudatosítása a tanulóknál, hogy „nincs közöttük olyan, aki mindenhez egyformán kitűnően ért, és azt, hogy mindenki talál olyan feladatot, amelynek a megoldására maradéktalanul képes. A foglalkozások során 3-4 tagú csoportokat alkotnak és a tanulók különböző feladatköröket (kis-tanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős) betöltve, egymás segítségére, egymás képességeire utalva gyakorlatias feladatokat/példákat oldanak meg a tananyag/tudásanyag elsajátítására. A közös feladatmegoldás során a gyerekek problémamegközelítési módszereket, feladat megoldási stratégiákat tanulhatnak egymástól. A feladatok nemcsak az írás, olvasás,

SZAKMAI PROGRAM

matematikai készségekre épülnek, megoldásukhoz a kézügyességre, vizuális, térbeli tájékozódási és egyéb gyakorlatias készségekre is szükség van.

Iskolánk a 2020 szeptemberében induló képzései esetében már alkalmazza a projektmunkát, illetve a projekt feladatokat, melyen a későbbi szakmai vizsga sikeres teljesítésének feltétele. A projektfeladat az akkreditált vizsgaközpont által – a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel – a vizsgázó gyakorlati felkészültségének átfogóbb felmérése céljából meghatározott vizsgatevékenység, amelyet a szakmai vizsgára vagy a szakmai vizsgán kell elkészíteni és szóban az adott szakma folytatásához szükséges ismeretek ellenőrzésére is kiterjedően megvédeni. Projektfeladatként – a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően – gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése vagy határozható meg.

3.17. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése. Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segítse azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásuk, más oki konstellációt tükröznek. Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokról való kiszakadás, az önállósodás, a kortárscsoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

SZAKMAI PROGRAM

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében. A bűnmegelőzés tartalmi elemei Az iskolai nevelés- oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjainak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei
- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Drámapedagógiai eszközök.

3.18. Mesterséges intelligencia használati szabályzata

SZAKMAI PROGRAM

SZAKMAI PROGRAM

4. Képzési program

4.1. Az intézmény szakképzési szerkezete

Iskolánk technikumi kerettantervre épülve 2 szakmát oktat: faipari technikust és dekoratőrt. 9-12. évfolyamon érettségire is felkészítünk, majd 1 év alatt felkészítjük a szakmai vizsgára a nálunk tanulókat.

Azok, aki másik intézményben szereztek érettségi vizsgát azoknak érettségi után 2 év alatt kell felkészülniük a szakmai vizsgára. Az érettségire épülő képzéseinket esti felnőttoktatás keretében is felkínáljuk azoknak a jelentkezőknek, akik életkoruk vagy korábbi szakmai végzettségük miatt a nappali rendszerű képzésben már nem tanulhatnak.

- Technikumi képzés érettségire felkészítő szakasza

Képzés típusa		Az osztályok jelzése				
		9.	10.	11.	12.	13.
2020. szeptember 1- től indult technikumi osztályok	5 0722 08 02 faipari technikus	a, b	a, b	a, b	a, b	a, b
	5 0212 16 7 dekoratőr	c	c	c	c	c

- Szakiskolai szakmai oktatás (2020. szeptember 1-től)

Szakma	Az osztályok jelzése	
	KSZ/11	KSZ/12
4 0722 08 01 asztalos	a	a

- Technikumi szakmai oktatás (2020. szeptember 1-től)

Szakma	Az osztályok jelzése	
	1/13.	2/14.
5 0722 08 02 faipari technikus	f	f
5 0213 16 9 grafikus	g	g
5 0212 16 7 dekoratőr	d	d

4.2. A szakképzés tartalma, óratervek

A szakképzési óraterveket a pedagógiai program mellékletei (1., 2., 3., 4.sz.) tartalmazzák. Az évek alatt átvezetett változások miatt osztályokhoz rendelve, táblázatos formában tartalmazza az adott képzés óratervét.

4.3. Előzetes tanulmányok beszámíthatósága

A szakképzési törvény alapján a szakképesítés szakmai követelményeinek teljesítésébe a megegyező tartalmú korábbi tanulmányokat be kell számítani.

Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet (beszámítás iránti kérelem) a szakképzést folytató intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítás mértékéről a szakképzést folytató intézmény vezetője dönt. Megfelelő feltételek esetén a *tanuló az óra látogatása alól felmentést kaphat.*

4.4. A szakmai gyakorlat képzési helyeinek és formáinak bemutatása

A faipari technikus, illetve dekoratőr szakmák esetében – mivel az iskola tárgyi adottságai lehetővé teszik – a technikumi óraterveknek megfelelő gyakorlati órákat az iskola tanműhelyében, illetve szaktantermeiben teljesítik a tanulók.

A nyári szakmai gyakorlatot szakképzési munkaszerződés keretében külső gazdálkodó szervezeteknél, amennyiben erre nincs lehetőség, akkor az iskola tanműhelyében töltik a tanulók.

4.5. A gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése

A tanuló köteles a mulasztásait 8 napon belül igazolni.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) **húsz százalékát**, a tanuló tanulmányait csak **az évfolyam megismétlésével** folytathatja.

A mulasztás pótlása igazolt mulasztás esetén:

SZAKMAI PROGRAM

Ha a tanuló mulasztása a húsz százalékos mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola nevelőtestülete a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint dönt.

Mulasztás az összefüggő (nyári) szakmai gyakorlatról:

Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet).

Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de

- a) igazolatlan mulasztása nincs, vagy
- b) az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta, és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja. A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

- Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés szabályozása (Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért *teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.*)

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de

SZAKMAI PROGRAM

- a) igazolatlan mulasztása nincs, vagy
- b) az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta, és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja. A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

A gyakorlati képzés mindkét - iskolánkban oktatott - szakmánál helyi tanműhelyben történik. Az összefüggő nyári szakmai gyakorlati hiányzások pótlását a gyakorlati oktatásvezető a szakoktatók bevonásával mérlegeli és döntésre előkészíti. Javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti, ahol szavazással döntenek a mentesítés elfogadásáról vagy elutasításáról.

4.6. Az értékelés speciális szakképzési szabályai

Nincsenek speciális szabályok

- A pedagógus végzettséggel, szakoktatói végzettséggel vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkező szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját segítő mentor pedagógus feladatai

Irányítja a hozzá beosztott tanárjelöltek iskolai tanítási tevékenységét. A szaktárgyi tanítási gyakorlat keretében eligazítja a jelölteket a tantervek, tanmenetek, tankönyvek, segédanyagok és eszközök használatában, tájékoztatja őket az iskola helyi tantervéről, a szaktanári munka sajátosságairól és a saját nevelői felfogásáról, tájékozódik a jelöltek szakmai, módszertani elképzeléseiről.

A jelöltek bevonásával idő - és feladattervet készít a beosztott hallgatók gyakorló tevékenységéről,

Segíti a hallgatókat a célirányos óramegfigyelések és feljegyzések, a záró tanítási jegyzőkönyvek készítésének, az iskolai dokumentumok kezelésének kérdéseiben. Rendszeresen megbeszéléseket tart a tanárjelöltekkel a tanári munkával, a gyakorlással és a hospitálásokkal kapcsolatos tapasztalatokról, feladatokról. A jelöltek tanítási óráin lehetőség szerint jelen van.

SZAKMAI PROGRAM

Segíti a jelölteket az önálló tanításra való felkészülésben, a tanórák didaktikai - módszertani tervezésében, elemző – értékelő megbeszéléseken feltárják a tanóra szakmai - pedagógiai tapasztalatait.

A vezetőtanár a gyakorlás során folyamatosan ellenőrzi és értékeli a jelölteknek a szakmai ismeretek gyakorlati alkalmazásában való készségét, pedagógiai felkészültségét, a diákokkal való együttműködését.

A tanítási gyakorlat alapján minősítést készít (30 napon belül) a jelöltek munkájáról. Az egyenkénti minősítésben jellemzi a jelölt szakmai, módszertani, pedagógiai felkészültségét, oktató - nevelő munkája hatékonyságát, tanári magatartását, felméri pedagógusi fejlődése lehetőségeit, illetve a jelölt teljesítményét.

5. Mellékletek

5.1. SZ MELLÉKLET (Előrehaladás feltételei)

1. A szakmai szintfelmérő célja és hatálya

A szakmai szintfelmérő vizsga célja a tanulók addig megszerzett, egymásra épülő szakmai tudásának komplex ellenőrzése, valamint annak felmérése, hogy a tanulók szakmai ismeretei megfelelnek-e az adott képzési szakaszban elvárható követelményeknek. A szintfelmérő egyúttal a szakmai vizsgára történő felkészítést is szolgálja. Ennek érdekében a vizsga – az iskola rendelkezésére álló technikai és szervezési lehetőségek figyelembevételével – tartalmában, felépítésében, időkeretében és lebonyolításában a technikus, illetve az asztalos szakmai vizsga interaktív vizsgatevékenységének körülményeit és követelményeit modellezi. Jelen eljárásrend az iskola valamennyi faipari képzésében részt vevő tanulóra és képzésben részt vevő személyre vonatkozik. A szakmai szintfelmérő vizsgára tanévenként két alkalommal, a félévi, illetve az év végi értékeléshez kapcsolódóan kerül sor. A számonkérés minden esetben az adott képzés kezdetétől a vizsga időpontjáig elsajátított szakmai ismeretekre épül. Ennek megfelelően például a 9. évfolyam első félévének végén a tanulók az első félév, a 9. évfolyam végén az első tanév, a 10. évfolyam első félévének végén pedig az addigi másfél tanév szakmai ismereteiből adnak számot tudásukról. Felnőttképzési jogviszonyban a számonkérés az adott képzés időbeli felépítéséhez igazodik.

2. A szintfelmérő vizsga tartalma és formája

A szintfelmérő vizsga interaktív formában kerül lebonyolításra. Az alkalmazott vizsgaszoftver nem azonos a szakmai vizsgán használt rendszerrel, ugyanakkor a feladatok kialakítása és a vizsga lebonyolítása lehetőség szerint annak működését és követelményeit modellezi. A technikai képzésben részt vevő tanulók interaktív számonkérése 16 kérdésből álló feladatsort tartalmaz. A feladatsor megoldására 45 perc áll rendelkezésre. A feladatok lehetséges típusai: • alternatív és többszörös feleletválasztás; • igaz–hamis állítások eldöntése; • feleletválaszok pá-

SZAKMAI PROGRAM

rosítása; • rangsoroló feladat; • ábrafelismerés. A feladatok megoldása során az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő választ vagy válaszokat. Az asztalos képzésben részt vevő tanulók interaktív számonkérése 15 kérdésből áll, amelynek megoldására ugyancsak 45 perc áll rendelkezésre. Az asztalos képzés esetében a feladatok kérdéstípusonkénti megoszlása nincs előre meghatározva; a feladatsor összeállítása az asztalos szakmai vizsga interaktív vizsgatevékenységének felépítését követi. A számonkérés minden évfolyamon az aktuális tanmenetek alapján, a képzés kezdetétől a vizsga időpontjáig feldolgozott szakmai ismeretekre terjed ki.

3. A vizsgafeladatsor összeállítása és jóváhagyása

Az adott évfolyam vizsgafeladatsorát elsődlegesen olyan szaktanár állítja össze, aki az adott évfolyamot nem tanítja. Amennyiben ennek a feltételnek megfelelő szaktanár nem áll rendelkezésre, a feladatsor összeállításával olyan kolléga bízható meg, aki ugyan tanít az adott évfolyamon, de a vizsgában érintett tantárgyak egyikét sem oktatja az adott tanulócsoport számára. A feladatsor összeállításának alapját az adott évfolyam aktuális tanmenetei, illetve a vizsga időpontjáig feldolgozott tananyag képezik. A vizsgafeladatsor véglegesítését és jóváhagyását a mindenkor szakmai munkaközösség-vezető végzi. A pótló- és javítóvizsgán az eredeti vizsgától eltérő feladatsort kell alkalmazni. Az új feladatsornak tartalmában, nehézségi szintjében, szerkezetében és az értékelés módjában az eredeti vizsgával azonos követelményeknek kell megfelelnie.

4. A vizsga megszervezése és a résztvevők tájékoztatása

A szakmai szintfelmérő vizsga megszervezése a mindenkor szakmai munkaközösség-vezető feladata. Akadályoztatása esetén e feladat ellátásával írásban megbízhatja a szakmai munkaközösség valamely tagját. A vizsga szervezője a vizsga időpontja előtt legalább 30 nappal, az intézményi e-mailcímeken keresztül írásban tájékoztatja az érintett osztályfőnököket: • a vizsga időpontjáról; • a vizsga helyszínéről; • az egyes évfolyamokon számonkért szakmai ismeretekről, illetve feladatcsoportokról; • a vizsgában érintett szakmai tantárgyakról. Az osztályfőnök feladata, hogy a kapott információkról megfelelő időben tájékoztassa az érintett tanulókat, il-

SZAKMAI PROGRAM

letve szükség szerint törvényes képviselőiket. A vizsga szervezője ezzel egyidejűleg tájékoztatja a vizsgafeladatsorok összeállításában, valamint a vizsgafelügyeletben érintett kollégákat is a vizsgáztatás rendjéről és a rájuk háruló feladatokról.

5. A vizsgára bocsátás gyakorlati előfeltétele

A szakmai szintfelmérő vizsga megkezdésének feltétele egy, az anyagfelismerési ismeretek gyakorlati alkalmazását mérő feladat sikeres teljesítése. A továbbiakban ennek megnevezése: gyakorlati előfeltétel. A gyakorlati előfeltétel keretében – az adott évfolyam követelményeinek megfelelően – faanyagok, furnérok, faalapú laptermékek, illetve felületkezelt faanyagok felismerésére kerül sor.

A mindenkor szakmai munkaközösség-vezető minden tanévben legkésőbb szeptember 30-ig írásban tájékoztatja az osztályfőnököket a gyakorlati előfeltétel adott tanévre vonatkozó részletes követelményeiről.

A tájékoztatásnak tartalmaznia kell különösen:

- az adott évfolyamon ismerendő fafajok, furnérok, faalapú laptermékek és/vagy felületkezelt faanyagok körét és számát;
- a teljesítés során felismerendő anyagok számát;
- a sikeres teljesítés feltételeit;
- a teljesítésre rendelkezésre álló próbálkozások számát;
- azon oktató vagy oktatók megnevezését, akiknél a gyakorlati előfeltétel teljesíthető;
- a teljesítés egyéb szervezési feltételeit.

Az osztályfőnök a tájékoztatást továbbítja az érintett tanulók számára. A gyakorlati előfeltétel a félév során, az annak lebonyolítására kijelölt oktatóval előzetesen egyeztetett időpontban teljesíthető. Az eredeti vizsgán való részvételhez a gyakorlati előfeltételt legkésőbb a vizsga időpontját megelőző egy héttel sikeresen teljesíteni kell. Aki a gyakorlati előfeltételt e határidőig nem teljesíti, az eredeti vizsgát nem kezdheti meg. Számára pótlóvizsga lehetősége biztosítható, amennyiben a gyakorlati előfeltételt a pótlóvizsga időpontját megelőző egy héttel sikeresen teljesíti. Aki a pótlóvizsgát megelőző határidőig sem teljesíti a gyakorlati előfeltételt, a pótlóvizsgára nem bocsátható, és a szakmai szintfelmérő követelményeit nem teljesítette.

6. A vizsga értékelése

A szakmai szintfelmérő vizsga eredményét százalékosan és érdemjeggyel kell meghatározni az alábbiak szerint:

Eredmény Érdemjegy

0–40% elégtelen (1)

41–54% elégséges (2)

55–67% közepes (3)

68–80% jó (4)

81–100% jeles (5)

A vizsgán megszerzett érdemjegy 200%-os súlyozással kerül bejegyzésre valamennyi, az adott vizsgában érintett szakmai tantárgyhoz. Az érintett tantárgyak körét az adott vizsgára vonatkozó, előzetesen megküldött tájékoztatás határozza meg.

A szakmai munkaközösség előterjesztése és a tantestület döntése alapján a szakmai szintfelmérő vizsga legalább elégséges szintű teljesítése a vizsgában érintett szakmai tantárgyak félévi, illetve év végi eredményes teljesítésének alapkövetelménye.

Ennek megfelelően, amennyiben a tanuló a vizsgán elégtelen eredményt ér el, és azt a jelen eljárásrendben meghatározott javítóvizsgán sem teljesíti legalább elégséges szinten, az érintett szakmai tantárgyak félévi, illetve év végi osztályzata elégtelen.

Amennyiben a tanuló a javítóvizsgán legalább elégséges eredményt ér el, a szakmai szintfelmérő teljesítésére vonatkozó alapkövetelményt teljesítette. Ebben az esetben az érintett tantárgyak félévi, illetve év végi osztályzatát az adott tantárgyból szerzett valamennyi érdemjegy figyelembevételével kell megállapítani. A javítóvizsgán szerzett érdemjegy nem helyettesíti és nem törli az eredeti vizsgán szerzett elégtelen érdemjegyet. Mind az eredeti vizsga, mind a javítóvizsga eredménye 200%-os súlyozással kerül bejegyzésre valamennyi érintett szakmai tantárgyhoz.

7. Pótló- és javítóvizsga

Az eredeti vizsgaidőpontot követően – lehetőség szerint körülbelül két héten belül – egy további vizsgaalkalmat kell szervezni. Ez az alkalom a tanuló előző vizsgájának körülményeitől függően pótló- vagy javítóvizsgának minősül.

SZAKMAI PROGRAM

Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki az eredeti vizsgán részt vett, de azon elégtelen érdemjegyet szerzett.

Pótlóvizsgát az a tanuló tehet, aki az eredeti vizsgán elfogadható akadályoztatás miatt nem vett részt, illetve aki az eredeti vizsgára bocsátáshoz szükséges gyakorlati előfeltételt a meghatározott határidőig nem teljesítette, de azt a pótlóvizsgát megelőző előírt határidőig sikeresen teljesíti.

A pótlóvizsgán elégtelen eredményt elérő tanuló számára további javítóvizsga nem biztosítható. Ebben az esetben a szakmai szintfelmérő követelményeit nem teljesítette, ezért az érintett szakmai tantárgyak félévi, illetve év végi osztályzata elégtelen.

A pótló- vagy javítóvizsga az adott félévi, illetve év végi szintfelméréshez kapcsolódó utolsó általánosan biztosított vizsgaalkalom.

8. Távolmaradás és rendkívüli akadályoztatás

A szakmai szintfelmérő a szakmai vizsgára történő felkészítés része, ezért a vizsgán való megjelenés és az előírt követelmények határidőben történő teljesítése a tanuló kötelezettsége.

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható, rendkívüli és méltányolható okból sem az eredeti, sem a számára biztosított pótló- vagy javítóvizsga időpontjában nem tud megjelenni, törvényes képviselője – nagykorú tanuló esetén a tanuló – köteles az akadályoztatás tényét és indokát írásban jelezni az osztályfőnöknek. Az osztályfőnök a kérelmet írásban továbbítja az igazgató és a szakmai munkaközösség-vezető részére. Az igazgató és a szakmai munkaközösség-vezető az eset körülményeinek mérlegelésével közösen dönt az esetleges további vizsgalehetőség biztosításáról. Az iskola általános szabályai szerint igazolt hiányzás önmagában nem keletkeztet automatikusan további vizsgalehetőséget. További vizsgaalkalom kizárólag rendkívüli, a tanulónak fel nem róható és méltányolható akadályoztatás esetén, egyedi elbírálás alapján biztosítható. Amennyiben a tanuló az eredeti vizsgát, valamint a számára rendelkezésre álló pótló- vagy javítóvizsga-alkalmat is elmulasztja, és további vizsgalehetőség biztosítását megalapozó rendkívüli, méltányolható körülmény nem áll fenn, a szakmai szintfelmérő követelményeit nem teljesítette. Ebben az esetben a vizsga eredménye elégtelen, és az érintett szakmai tantárgyak félévi, illetve év végi osztályzata elégtelen.

9. Záró rendelkezések

SZAKMAI PROGRAM

A szakmai szintfelmérő vizsga megszervezése során törekedni kell arra, hogy annak körülményei, követelményei és lebonyolítása – az iskola technikai és szervezési lehetőségeinek keretei között – minél pontosabban modellezzék az adott képzéshez tartozó szakmai vizsga interaktív vizsgatevékenységét.

A jelen eljárásrendben nem szabályozott, egyedi vagy rendkívüli esetekben az igazgató és a szakmai munkaközösség-vezető közösen jogosult döntést hozni, az eljárásrend céljának, a szakmai követelményeknek, valamint az egyenlő elbírálás elvének figyelembevételével.

Faipari technikus képzés esetén

A 2025-2026 tanévtől kezdődően a szakmai gyakorlat tantárgy neve a következőképpen alakul.

évfolyam	tantárgynév	heti óraszám	magába foglaló tantárgyak órászámmal
11	faipari alapgyakorlat	7 óra	Faipari szakmai ismeretek 1 óra, Bútorgyártás 4 óra, Fűrészipari termékek gyártása, laptermékek és faházak ismerete 1 óra, Integratív ismeretek 1 óra
12	faipari alapgyakorlat	6 óra	Faipari szakmai ismeretek 1 óra, Faipari CAD és CNC technológia 1 óra, Bútorgyártás 2 óra, Épületasztalos-ipari termékgyártás 1 óra, Integratív ismeretek 1 óra,
13	faipari alapgyakorlat	8 óra	Bútorgyártás 4 óra, Épületasztalos-ipari termékgyártás 4 óra

SZAKMAI PROGRAM

Minden évfolyamon bevezetésre kerül egy félévi és egy év végi interaktív vizsga lebonyolítása az addig tanult szakmai ismeretekből, mely az elmúlt félévek tananyagát is magában foglalja. Az interaktív vizsga teljes mértékben a technikus interaktív vizsgához hasonló felépítésű, az elvárható ismeretanyagot magában foglaló, feladattípusaiban a záróvizsgával megegyező. A kapott érdemjegy 200%-os súllyal, minden szakmai tantárgyhoz beírásra kerül.

NAPPALI KÉPZÉS

9. évfolyam

szakmai elmélet

- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- záró vizsgafeladat elégséges szintű teljesítése

10. évfolyam

szakmai elmélet

- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- záró vizsgafeladat elégséges szintű teljesítése
- (ágazati alapvizsga elégséges szintű teljesítése)

11. évfolyam

szakmai elmélet

- portfólió-dokumentáció részegységeinek legalább elégséges szintű teljesítése
- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- portfólió-feladat elégséges szintű teljesítése

12. évfolyam

- portfólió dokumentáció részegységeinek legalább elégséges szintű teljesítése
- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- portfólió feladat elégséges szintű teljesítése

13. évfolyam

- vizsgamunka-dokumentáció részegységeinek legalább elégséges szintű teljesítése

SZAKMAI PROGRAM

- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése
- szakmai gyakorlat
- vizsgamunka-feladat elégséges szintű teljesítése

FELNŐTTKÉPZÉS

1. évfolyam

- portfólió dokumentáció részegységeinek legalább elégséges szintű teljesítése
- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- portfólió feladat elégséges szintű teljesítése
- (ágazati alapvizsga elégséges szintű teljesítése)

2. évfolyam

- vizsgamunka-dokumentáció részegységeinek legalább elégséges szintű teljesítése
- félévi és év végi interaktív vizsga minimum elégséges eredményű teljesítése

szakmai gyakorlat

- vizsgamunka-feladat elégséges szintű teljesítése

Dekorátor képzés esetén

13 évfolyam esetén a következő projektfeladat megléte szükséges a sikeres tanév elvégzéséhez kirakatrendezés tantárgy esetében. Mindkét projekt feladat célja a tervezési, kivitelezési, építési folyamatok gyakorlása, azon kompetenciák megszerzése, melyek segítik a szakmai vizsgát.

projekt megnevezése	kért határidő
kedvenc film / könyv / számítógépes játék kirakata	ősz szünet utáni 1-2 hét
választott ország kirakata	téli szünet után 1-2 hét

13.évfolyam esetén a rajz óra 4 óráról 5 órára növekedett.

Közismereti képzés

SZAKMAI PROGRAM

13. évfolyamon a 2 óra nyelvi órát tantárgyneve idegen nyelvi kommunikáció.

5.2. SZ MELLÉKLET (Mesterséges intelligencia szabályozása)

Fogalommeghatározások

MI (mesterséges intelligencia)

Olyan informatikai megoldások összessége, amelyek adatok alapján képesek mintázatokat felismerni, következtetni, előre jelezni vagy döntéstámogató javaslatot adni, és ezzel emberi tevékenységeket támogatni. A végső felelősség a szervezetben minden esetben emberi szereplőnél marad.

Generatív MI

Az MI azon típusa, amely új tartalmat hoz létre (pl. szöveg, kép, hang, kód) a betanítása során látott mintázatok alapján. A generált tartalom pontatlan vagy megtévesztő lehet, ezért szakmai ellenőrzést igényel.

MI-eszköz

Bármely digitális alkalmazás vagy szolgáltatás (webes felület, mobilapp, integrált funkció), amely MI-funkciót biztosít a felhasználónak (pl. szöveggenerálás, fordítás, elemzés, döntéstámogatás). Az MI-eszköz intézményi, engedélyezett külső vagy tiltott besorolású lehet.

MI-rendszer

Az MI-modellt, a hozzá kapcsolódó adatkezelést, integrációkat, beállításokat, naplózást és felhasználói hozzáféréseket is magában foglaló megoldás. Egy MI-eszköz lehet egy MI-rendszer „felhasználói felülete”.

Személyes adat

Bármely információ, amely alapján egy természetes személy azonosítható (közvetlenül vagy közvetve), pl. név, elérhetőség, tanulói azonosító, fénykép, online azonosítók.

Bizalmas adat (intézményi vagy üzleti)

Olyan nem nyilvános információ, amely az intézmény vagy a szakképzési centrum működéséhez kapcsolódik (pl. belső kimutatások, vizsgafeladatok, szerződések, pénzügyi/humán adatok), és amelynek jogosulatlan megismerése vagy nyilvánosságra kerülése kárt vagy kockázatot okozhat.

Anonimizálás

Olyan adatkezelési művelet, amely során az adatokból eltávolításra vagy átalakításra kerül minden azonosító elem, így a személy nem azonosítható. A dokumentumokban rögzített elv szerint az anonimizálás „alapelv”, és személyes/bizalmas adatok MI-használata esetén elsődleges védelmi megoldás.

Tanulási integritás

Az a követelmény, amelynek mérése alapján a tanuló mért teljesítménye a tanuló valós tudását, megszerzett kompetenciáit tükrözi. Az MI használata nem helyettesítheti a tanuló saját munkáját, nem torzíthatja az értékelést, és ahol releváns, az MI-használatot átláthatóan jelezni kell.

I. Általános rendelkezések

SZAKMAI PROGRAM

1. A szabályzat célja

1.1. Jelen szabályzat célja, hogy a generatív mesterséges intelligencia (a továbbiakban: MI) intézményi használatának kereteit meghatározza, és egységes elveket rögzítsen a tanulók, az oktatók és egyéb alkalmazottak számára.

1.2. A szabályzat az MI-használatot **támogató eszközként** értelmezi, így az MI **nem helyettesíti** a tanulói saját munkát, az oktató szakmai döntését és a vezetői felelősséget, hanem azokat kiegészíti.

1.3. A szabályzat a szakképző intézmény (a továbbiakban: intézmény) Házi rendjének, Szervezeti és Működési Szabályzatának és egyéb belső szabályzatainak (pl. adatvédelmi szabályzat, információbiztonsági szabályzat) kiegészítéseként alkalmazandó.

1.4. Az **országos érettségi vizsgákon, szakmai vizsgákon, központi méréseken és más országosan szabályozott értékeléseken** az MI-használatot minden esetben a vonatkozó jogszabályok és központi vizsgaszabályok határozzák meg. Amennyiben ezek az előírások szigorúbbak, mint jelen szabályzat rendelkezései, úgy az azok szerinti **szabályozás az irányadó**.

2. Személyi és tárgyi hatály

2.1. A szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- minden az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulóra,
- minden az intézménnyel felnőttképzési jogviszonyban álló felnőttre,
- minden az intézménnyel munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló oktatóra,
- minden nem oktatói munkakörben alkalmazottra (adminisztrátor, ügyviteli dolgozó, rendszergazda stb.),
- az intézmény vezetőire.

2.2. A szabályzat tárgyi hatálya minden olyan digitális eszközre kiterjed, amely MI-technológiát használ (pl. szöveggeneráló, képgeneráló, fordító, elemző, döntéstámogató rendszerek).

2.3. Az intézmény az MI-eszközöket az alábbi **kategóriákba sorolja**:

- **Intézmény által biztosított eszközök:** például a fenntartó vagy az intézmény által vásárolt, hivatalosan engedélyezett MI-szolgáltatások (pl. oktatási csomag részeként biztosított MI-funkciók).
- **Engedélyezett külső eszközök:** olyan nyilvános MI-szolgáltatások, amelyeket az intézmény – adatvédelmi és biztonsági szempontok mérlegelésével – kifejezetten engedélyez.

SZAKMAI PROGRAM

- **Tiltott eszközök:** olyan szolgáltatások, amelyek adatvédelmi, biztonsági vagy etikai okokból nem használhatók (pl. életkori korlátozást megsértő, jelentős mértékű adatgyűjtést folytató, szerződéses háttérrel nem rendelkező, valamint kifejezetten nem oktatási célokra szolgáló).

2.4. Az engedélyezett és – ha van ilyen – **tiltott MI-eszközök listáját** az intézmény külön mellékletben tartja nyilván, amelyet szükség szerint, de legalább évente felülvizsgál.

3. Alapelvek

3.1. Emberközpontúság

Az MI célja az emberi döntéshozatal támogatása, nem pedig annak helyettesítése.

3.2. Tanulási integritás

Az értékelés során az elért eredménynek a tanuló saját ismereteit és képességeit kell reprezentálnia.

3.3. Átláthatóság

Az MI alkalmazását minden olyan esetben, ahol annak szerepe jelentőséggel bír, egyértelműen jelezni szükséges.

3.4. Adatvédelem és biztonság

A személyes adatok MI rendszerekbe történő továbbítása kizárólag szabályozott és jogszabályoknak megfelelő módon engedélyezett.

3.5. Felelősség

Az MI alkalmazása minden esetben egyértelműen meghatározott, felelős személyhez (tanulóhoz, oktatóhoz, munkavállalóhoz vagy vezetőhöz) kötött.

3.6. Esélyegyenlőség és támogatás

Az MI-eszközök alkalmazása során az intézmény törekszik arra, hogy a tanulók közötti különbségeket (pl. sajátos nevelési igény, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség) ne mélyítse, hanem **tanulást segítő eszközként** alkalmazza az MI-t, az értékelés integritásának megtartása mellett.

II. Tanulói MI-használat szabályai

SZAKMAI PROGRAM

Az MI oktatási célú alkalmazása során valamennyi tanulónak kötelessége az eszközöket a jelen szabályzat által meghatározott elveknek és korlátozásoknak megfelelően használni. Az MI-eszközök nem rendeltetésszerű, illetve a tanulási célokat sértő felhasználása az iskolai rend megsértésének minősül, amely a házirendben meghatározott intézkedéseket vonhat maga után.

A tanuló MI alkalmazásával kapcsolatos kérdéseivel, problémáival vagy kétségeivel bizalommal fordulhat az osztályfőnökhöz, a szaktanárokhoz vagy az iskola által kijelölt MI-felelőshöz. Az intézmény célja, hogy minden tanuló számára támogató környezetet teremtsen a felelős MI-használat elsajátításához.

4. Engedélyezett tanulói MI-használat

4.1. A tanuló a MI-eszközöket az iskolai feladatok ellátása során az alábbi esetekben veheti igénybe:

- ha a szakmai oktatás alatt, oktatói irányítás mellett, a szakma gyakorlásával összefüggésben és annak elvárásai szerint beépíti a munkájába és alkalmazza,
- ha nehézséget tapasztal a feladat elkezdésében és ötletekre van szüksége,
- ha gondolatait vázlatos formában kívánja rendszerezni,
- ha a saját megoldását szeretné ellenőrizni vagy javítani,
- ha helyesírási vagy nyelvhelyességi támogatásra van szüksége,
- ha a tananyag mélyebb megértéséhez magyarázatra vagy példákra van szüksége,
- ha az oktató kifejezetten erre ösztönzi (például: „Keress példát mesterséges intelligencia segítségével, majd értékeld a kapott választ.”).

4.2 A tanuló köteles az MI-használat tényét feltüntetni. A jelölés minimálisan tartalmazza:

- az alkalmazott eszköz megnevezését,
- a felhasználás célját (pl. ötletelés, szerkesztés, ellenőrzés).

Projektmunka vagy portfólió esetén az oktató kérheti a felhasznált promptok rövid kivonatát vagy MI-napló csatolását.

4.3. Tanulói regisztráció, életkori korlátok, hozzáférések

- A tanuló csak olyan MI-eszközre regisztrálhat, amelynek **életkori feltételei teljesülnek**, és amelyet az intézmény az adott korosztály számára engedélyez.
- Kiskorú tanuló saját MI-fiókot – amennyiben azt a szolgáltató vagy jogszabály megkívánja – csak **szülői/törvényes képviselői beleegyezéssel** hozhat létre.
- Tilos más személy (tanuló, oktató, dolgozó) nevében fiókot létrehozni, illetve más hozzáférési adatait (felhasználónév, jelszó) jogosulatlanul használni.
- Az intézmény által biztosított felhasználói fiókokhoz tartozó jelszavakat a tanuló nem adhatja át másnak.

SZAKMAI PROGRAM

4.4. SNI/BTMN tanulók MI-használata

- Sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók esetében az MI-eszközök alkalmazhatók **tanulást segítő technológiaként** (pl. szöveg felolvasztatása, egyszerűsített magyarázatok, vizuális magyarázó ábrák).
- Az értékelés során az **alapvető tanulási integritás** rájuk is vonatkozik: a beadott munka nem lehet teljes egészében MI által készített.
- A tanulók esetében az MI-használat módját – az egyéni fejlesztési tervvel összhangban – az oktató és az osztályfőnök, szükség esetén a fejlesztő pedagógus közösen határozza meg.

4.5. MI által létrehozott tartalom, forrásmegjelölés, szerzői jog

- A tanuló tudomásul veszi, hogy az MI által generált tartalom **nem tekinthető önálló, megbízható tudományos forrásnak**, hanem segédeszköz.
- **Prezentáció, esszé, projektfeladat, portfólió** esetén az oktató előírhatja az MI-használat **részletesebb dokumentálását** (használt eszközök megnevezése, fontosabb kérdések / utasítások rövid ismertetése).
- A tanuló felelőssége meggyőződni arról, hogy az MI által szolgáltatott tartalom **nem sért szerzői jogot** (pl. védett karakter, márkajelzés, logó jogosulatlan felhasználása), és az elkészített munkában a forrásokat a szakmai elvárások szerint megjelöli.

4.6. Tanulók által fejlesztett MI-alapú projektek

- Amennyiben a tanuló saját MI-alapú megoldást (pl. saját chatbot, adatelemző alkalmazás, képgeneráló projekt) hoz létre, azt csak **oktatói/mentor felügyelettel**, az intézmény adatvédelmi és információbiztonsági szabályainak betartásával teheti.
- Az iskola nevével, logójával ellátott, nyilvánosan elérhető MI-megoldás csak az intézmény igazgatójának előzetes engedélyével jelenhet meg.

5. Tiltott tanulói MI-használat

5.1. Tiltott MI-használatnak minősül:

- ha tanórai feladatmegoldás során a **segédeszköz használata tiltott** (pl.:dolgozat, felmérő, vizsga, felelet), kivéve ha az oktató pedagógiai célból engedélyezi MI alkalmazását értékelési helyzetben (pl. MI-által generált válasz kritikai elemzése), ekkor az engedélyezés feltételeit és az értékelési szempontokat előzetesen írásban rögzíteni kell. Ilyen esetben az értékelés középpontjában a kritikai gondolkodás, forrásellenőrzés és szakmai érvelés áll.
- ha az oktató egy adott feladatnál megtiltotta az MI-használatot,
- ha más nevében vagy más fiókjával használ MI-eszközt,
- ha az MI-vel készített teljes szöveget saját munkaként, jelölés nélkül adja be,

SZAKMAI PROGRAM

- olyan esetekben, amelyekben személyes adatok, regisztrációs adatok megadását kérik, vagy digitális identitását veszélyeztethetik.

5.2. Tanuló az MI-használat során nem adhat meg **személyes adatot** magáról vagy másról (név, cím, elérhetőség, egészségügyi információ, fénykép stb.), kivéve, ha az intézmény erre kifejezett, dokumentált engedélyt adott. Tilos továbbá:

- az intézmény működésére, partnereire, fenntartójára vonatkozó **belső vagy üzleti jellegű információkat**,
- bármilyen számonkéréshez kapcsolódó dolgozatot, feladatsort, belső értékelési anyagot,
- belső statisztikákat, kimutatásokat nyilvános MI-szolgáltatásokba feltölteni.

5.3. Tilos az intézmény által **tiltott MI-eszközök** használata, illetve olyan szolgáltatások igénybevétele, amelyek nyilvánvalóan sértik a szolgáltató életkori vagy felhasználási feltételeit (például 18 éven felülieknek szánt tartalmak).

6. Szabályszegések következményei (tanuló)

A szabályszegések kezelésének elsődleges célja nem a szankcionálás, hanem a tanulási folyamat integritásának megőrzése, illetve a tanulók felelősségtudatának fejlesztése. Az intézmény minden esetben törekszik a tanulókkal való konstruktív együttműködésre, a hibákat pedagógiai szempontból értelmezi, és kiemelt figyelmet fordít a helyes gyakorlatok megerősítésére.

6.1. Szabályszegésnek minősül kifejezetten:

- teljes egészében vagy részlegesen MI-vel generált dolgozat, feladat megoldás meg nem jelölt beadása,
- MI-eszköz használata vizsga, számonkérés alatt, ha az tilalom alá esik,
- MI-használati napló előírt beadásának szándékos elmulasztása, hamisítása, megtevesztő kitöltése,
- olyan MI-eszköz használata, amely az iskola által tiltott, adatvédelmi szempontból aggályos vagy nem oktatási célú platformhoz tartozik.

6.2. A tanuló szabályszegésének lehetséges következményei:

- figyelmeztetés, a feladat ismételt megíratása MI használata nélkül vagy irányított MI-naplóval,
- az értékelés érvénytelenítése,
- házirend szerinti fegyelmi eljárás, szülő/törvényes képviselő értesítésével.

6.3. MI-azonosító (detektor) eszközök használata

- Az intézmény a tanulási integritás védelme érdekében alkalmazhat olyan szoftvereket, amelyek a beadott munkák MI-eredetét **valószínűsítik** (ún. MI-detektorok).

SZAKMAI PROGRAM

- Ezek az eszközök **nem tekinthetők önmagukban bizonyítéknak**; eredményük csak jelzés, amely további vizsgálat alapjául szolgálhat.
- Gyanú esetén a pedagógus további módszerekkel ellenőrizheti a tanuló tudását (pl. szóbeli beszélgetés, célzott kérdések).
- A végső döntést, mérlegelés után az oktatónak kell meghoznia.

Az MI-detektorok eredménye önmagában nem szolgálhat fegyelmi szankció alapjául.

Amennyiben detektor jelzés alapján merül fel visszaélés gyanúja:

- – biztosítani kell a tanuló meghallgatását,
- – lehetőséget kell adni alternatív bizonyításra (vázlat, verziótörténet, szóbeli magyarázat),
- – az eljárást dokumentálni kell.

Külső detektorszolgáltatás igénybevétele esetén az adatkezelési megfelelés vizsgálat kötelező.

III. Oktatói MI-használat szabályai

7. Engedélyezett oktatói MI-használat

7.1. Az oktató használhat MI-eszközöket:

- tananyagvázlatok, feladatok, kérdéssorok, differenciált feladatbankok generálására,
- magyarázatok kiegészítésére különböző szintű vagy tanulói profillal rendelkező csoportok számára,
- vizuális segédanyagok, ábrák, illusztrációk előállítására,
- adminisztratív szövegekhez (értesítők, tájékoztatók)
- saját szakmai munkája támogatására (szakirodalom összefoglalása, ötletelés),
- tanórai segédeszközként.

7.2. Az oktató kötelessége:

- az MI által generált tartalmat szakmailag ellenőrizni,
- a feltárt pontatlanságokat javítani,
- plágiumot, téves állításokat kiszűrni,
- a tanulók felé egyértelműen jelezni, hogy a kiadott feladat esetén MI-használat engedélyezett/ajánlott vagy tiltott.

7.3. Az oktató feladata a tanulók tájékoztatása arról, hogy az MI:

- **nem elsődleges tudományos forrás**, hanem döntéstámogató eszköz,
- válaszai ellenőrzést igényelnek,
- a forrásmegjelölés szabályai rá is vonatkoznak (pl. nem elegendő „MI mondta” hivatkozásként).

8. Tiltott oktatói MI-használat

8.1. Az oktató nem használhat MI-t:

SZAKMAI PROGRAM

- kizárólagos értékelésre (pl. „MI minősíti a dolgozatokat, emberi kontroll nélkül”),
- tanulók megfigyelésére, profilozására (pl. „kockázati pontszám” képzésére),
- fegyelmi, minősítési döntések automatizált meghozatalára,
- úgy, hogy az MI által létrehozott anyagot változtatás nélkül hivatalos dokumentumként adja ki.

8.2. Az oktatók számára is tilos tanulói személyes adatokat nyilvános MI alapú platformokra (pl. publikus chatbotokra) feltölteni. Személyes adatok kizárólag olyan szolgáltatóhoz továbbíthatók, amellyel az intézmény rendelkezik érvényes szerződéssel, valamint megfelelő adatvédelmi garanciákkal. Még ezeken a rendszereken is törekedni kell az anonimizált adatokkal történő munkára.

Különösen tilos:

- – fényképes vagy névvel ellátott dolgozatok feltöltése nyílt MI-rendszerbe;
- – e-napló vagy belső adminisztratív rendszer exportjának bemásolása;
- – egyedi, beazonosítható tanulói esetleírások (fegyelmi, SNI, szociális helyzet) feltöltése még anonimizált formában is, ha a visszafejthetőség kockázata fennáll.

8.3. Tilos az intézmény vagy a fenntartó belső, bizalmas adatait (pl. partnerek adatai, szerződések tartalma, pénzügyi és humánerőforrás adatok, belső kimutatók, vizsgatételek) **nyilvános MI-rendszerekbe feltölteni.**

IV. Nem oktató munkakörben dolgozó alkalmazottak MI-használatára vonatkozó szabályok

9. Adminisztratív és ügyviteli feladatok

9.1. Az adminisztratív dolgozók MI-t használhatnak jellemzően a következők feladataikhoz:

- szövegek szerkesztésére, javítására, összefoglalására,
- belső levelezés, tájékoztatók tervezetének elkészítésére,
- adatok anonimizált elemzésére (pl. statisztikák, kimutatók),
- marketing anyagok, kiadványok készítéséhez,
- valamint a **digitális asszisztensi munkakörben dolgozók** a tanórák előkészítése során.

9.2. Nem használhatnak MI-t:

- személyes adatokat tartalmazó dokumentumok nyílt, nem szerződött szolgáltatókhoz való feltöltésére,
- olyan automatizmusokra, ahol MI végzi a döntést ügyintézési kérdésekben emberi ellenőrzés nélkül.

SZAKMAI PROGRAM

9.3. Az adminisztratív dolgozók kötelesek betartani az intézmény **adatvédelmi és információ-biztonsági szabályzatát**, különösen a dokumentumok megosztása, a csatolmányok és belső levelezés MI-vel történő feldolgozása során.

V. Szervezeti keretek, felelőségek

10. MI-felelős, MI-munkacsoport

10.1. Az intézmény **MI-felelőst** jelöl ki és **MI-munkacsoportot hoz létre**, akik:

- koordinálják az MI-használatot,
- javaslatot tesznek az engedélyezett és tiltott eszközökre,
- figyelik a jogszabályi, etikai és technológiai változásokat,
- szakmai támogatást nyújtanak a tanároknak, tanulóknak és dolgozóknak,
- közreműködnek MI-vel kapcsolatos incidensek kivizsgálásában.

10.2. Az engedélyezett MI-eszközök listáját az intézmény külön mellékletben tartja nyilván, **kategóriák szerinti bontásban** (intézményi, engedélyezett külső, tiltott). A listát szükség szerint, de legalább évente felülvizsgálják, és az esetleges változásokról az intézmény érintettjeit tájékoztatják.

10.3. Új MI-eszköz az intézményben – különösen, ha az tanulói adatot is kezel – csak előzetes **kockázatfelmérést** követően, szükség esetén **kísérleti (pilot) használat** keretében vezethető be, meghatározott céllal, időtartammal és értékelési szempontokkal.

11. Képzés és tájékoztatás

11.1. Az intézmény rendszeresen:

- tájékoztatja a tanulókat az MI-használat szabályairól (osztályfőnöki óra, tanórák, külön tájékoztatók),
- felkészítő foglalkozásokat szervez az MI-használat gyakorlati oldaláról,
- továbbképzést biztosít az oktatóknak és dolgozóknak az MI felelős, jogszerű és etikus használatáról.

11.2. A képzések során kiemelt figyelmet kap:

- a tanulási integritás,
- az adatvédelem,
- a szerzői jogi szempontok,
- az MI-korlátainak és lehetséges hibáinak bemutatása,
- SNI/BTMN tanulók támogatásának módja MI-eszközökkel.

SZAKMAI PROGRAM

11.3. Az MI-felelős dokumentálja az MI-vel kapcsolatos fontosabb tájékoztatókat, képzéseket és tapasztalatokat, és ezek alapján **éves rövid beszámolót** készít az intézményvezetés számára.

VI. Záró rendelkezések

12.1. A szabályzatot az intézmény igazgatója szükség szerint, de legalább évente felülvizsgálja.

12.2. A szabályzat az intézmény honlapján, továbbá a helyben szokásos módon kerül közzétételre.

12.3. A szabályzat összhangban áll a fenntartó, illetve a szakképzési centrum által kiadott vonatkozó szabályzatokkal és iránymutatásokkal. Amennyiben a fenntartó vagy a szakképzési centrum új, kötelező érvényű előírást ad ki az MI-használattal kapcsolatban, az intézmény a jelen szabályzatot ennek megfelelően módosítja.

12.4. Az intézmény igazgatója a szabályzatban foglaltak betartását az éves intézményi munkatervben meghatározott ellenőrzési terv szerint ellenőrzi.

12.5. Az MI-vel kapcsolatos **adatvédelmi, etikai vagy biztonsági incidenseket** az érintettek (tanulók, oktatók, dolgozók) haladéktalanul kötelesek jelezni az MI-felelősnek vagy az igazgatónak. Adatvédelmi és biztonsági incidens kivizsgálása a hatályos adatvédelmi szabályzat szerint, az adatvédelmi tisztviselő bevonásával történik, az érintettek megfelelő tájékoztatása mellett.

Az MI-vel kapcsolatos incidensek két kategóriába sorolandók:

- Adatvédelmi incidens – amely személyes adat jogosulatlan kezelését vagy kiszivárgását érinti; ilyen esetben az adatvédelmi tisztviselő bevonása kötelező.
- Pedagógiai integritási incidens – amely a tanulmányi követelmények megsértésére vagy etikai aggályra vonatkozik; ilyen esetben az intézményi fegyelmi és etikai eljárásrend alkalmazandó.

SZAKMAI PROGRAM
